

STAR TREK MISSION FUNTELLETED

Star Trek-serie nú compleet op Video-CD

Let's make things better.

PHILIPS

Rowan Atkinson De Laatste Capriolen van MR. BEAN

Begin maar, Mr. Bean

beloof het of niet, maar ik ben mijn broek alwéér kwijt geraakt!!! In de WASSERETTE deze keer. Ik denk dat ik dat klereding beter aan mijn benen vast kan lijmen. 's Middags heb ik mijn eerste spelletse KEAZY GOLF gespeeld. Wat ze er niet bij vertellen is dat je daarvoor een goede atlas, een kompas en genoeg geld voor de bus nodig hebt...

Welterusten Mr. Bean

In het ziekenhuis verties ik mijn geduld in de WACHTKAMER, maar ik beleef een fantastische tijd bij Windsor (astle met één van Hare Majesteits PALEISWACHTEN. Eindelijk heb ik hem zo ver dat ik een leuke foto van hem kan maken. Later heb ik last van SLAPELOOSHEID, maar dat geeft mij juist inspiratie voor één van mijn allerbeste dierenimitaties sinds jaren (al zeg ik het zelf...)

INHOUD

Redactioneel

Het lijkt misschien een beetje overdadig als ik ook in dit stukje weer vertel hoe bijzonder het CD-i Internet verhaal is, maar toch doe ik het. Ik gebruik Internet namelijk al jaren, als ik het zo mag noemen, en - hoe overdreven het voor sommigen ook mag klinken - Internet is in die tijd een deel van mijn leven geworden. Er zijn mensen die ik alleen ken via e-mail, er zijn plekken op aarde waar ik nooit zal komen, maar waar ik

de weg al ken en er zijn zaken waar ik alleen van weet omdat ik er via Internet door anderen op attent gemaakt werd.

Internet is voor mij dan ook veel meer dan een netwerk van een ontelbaar aantal aan elkaar gekoppelde computers en nu dus ook CD-i-spelers! Het zijn de mensen achter die electronische apparaten die Internet zo bijzonder maken. Al die verschillende mensen zorgen voor de enorme diversiteit van het Net. Zij zijn verantwoordelijk voor de oneindige mogelijkheden; Internet is een briefkaartje, een bibliotheek, een supermarkt, een reclamezuil, een discussiegroep, een reisbureau, een kroeg, een rariteitencabinet waar je werkelijk de zotste dingen kunt vinden en ga zo maar door. Niet alleen positief, want mensen met bedenkelijke denkbeelden en met deeën over intermenselijk contact kun je er ook treffen.

rare ideeën over intermenselijk contact kun je er ook treffen.
Als je dat zou willen, tenminste. Bedenk daarom: Internet is wat jij wilt dat het is!

Sybrand Frietema de Vries

15

INTERNET

We namen de afgelopen maand natuurlijk een kijkje op de Huishoudbeurs, waar het officiële startsein werd gegeven voor het CD-i Internet-pakket. Ook leggen we in dit nummer stapje voor stapje verbinding met het Net, zodat er vanaf nu via CD-i volop gesurft kan worden.

14

AROUND

Het Olympische vuur ontvlamt dit jaar in het Amerikaanse Atlanta. Vanzelfsprekend kunnen we op CD-i een reisje maken naar deze stad, waar van de zomer 17:500 sporters zullen strijden om 's werelds meest prestigieuze medailles. The Olympic City in de schijnwerpers.

Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem, Telefoon redactie: 023-5360160 Telefax: 023-5359627 E-mail: cdi@hub.nl

REDACTIE EN MEDEWERKERS: Sybrand Frietema de Vries (Hoofdredactie), Foeke Collet (Eindredactie), Sieds de Boer, Lucas Bonekamp, Boudewijn Büch, Mark Friederichs, Rom Helweg, Joost Hölscher, René Janssen, Lennie Pardoel, Léan Seuren, Klaas Smit, Rob Smit. VORMGEVING: Ernst Bernson (Art Director), Carola Hoff, Margo Witte, Joachim Mahn, Jan Willem Bijl. FOTO-GRAFIE: Hans van Dormolen. REDACTIESECRETARIAAT: Wilma Boekel. TRAFFIC: Saskia Holk. MARKETING: Babette Molenaar. BOEKHOUDING: Esther Boekel. UITGEVER: Wouter Hendrikse. DIRECTIE: A.W. Elfers. ABONNEMENTEN: CD-i Magazine, Postbus 22855, 1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost, Telefoon: 06-8212252 (20 cent per minuut). CD-i Magazine komt 11 maal per jaar uit. Een jaarabonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt, uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum. ADVERTENTIES: Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Marlou den Drijver, Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 023-5718480, Telefax: 023-5716002. Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen geweigerd worden. PREPRESS EN DRUK: Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude. DISTRIBUTIE NEDERLAND: BetaPress, Gilze. DISTRIBUTIE

CD-i Magazine is een uitgave van het Haarlems Uitgeef Bedrijf BV 20 zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze uitgave op enigeriei-wijze worden overgenomen.

17

BELGIË SPECIAL

We vergeten onze Zuidelijke lezers een beetje, vonden we. Om daar wat aan te doen toog een afvaardiging van de redactie, gewapend met fototoestel, naar België. Daar spraken we met de Belgische Mister CD-i, ontdekten we dat we het moeten hebben over Vlaanderen en Wallonië, en namen ook nog twee 'stadstitels' onder de loep.

55

PEACEKEEPER

Zonder opgepakt te worden met een pistool op je televisie schieten, blijft natuurlijk een unieke sport. En omdat de munitie nu in de aanbieding is, knalden wij de vijf 'peacekeeper-spellen' er nog eens uit. Boeventuig opgepast, want CD-i-bezitters schieten met scherp.

24

ASTROLOGIE

Of je nu gelooft of de sterren werkelijk iets over de toekomst kunnen vertellen of niet, de mystiek van de astrologie boeit de mensheid al eeuwen lang. Wij deden dan ook twee astrologie CD-i's in de speler en onderzochten wat de sterren te melden hadden.

38

FILMS

De redactie genoot weer heel wat uurtjes van het speelfilmaanbod. Met dé boksklassieker Raging Bull, tweemaal ex-bokser Micky Rourke en een dubbele Kickboxer is de actie goed vertegenwoordigd. De enige echte Pink Panther en Laurel & Hardy zorgen voor de humor en we sluiten deze maand de archieven over 007.

INHOUD KORT:

BRIEVEN pagina 6

NIEUWS pagina 8

SERVICEPAGINA pagina 10

pagina 12

AROUND ATLANTA pagina 14

> BELGIË SPECIAI pagina 17

PEACEKEEPER

pagina 22

ASTROLOGIE pagina 24

TIPS & TRUCS
pagina 28

KINDERSPEI pagina 32

MUZIER

pagina 35

pagina 38 INTERNET pagina 58

PROFESSIONEEL

pagina 62

Büch pagina 66

Corry Honings

Ik ben een hele grote en trouwe fan van de zangeres Corry Konings, en ik wil jullie dan ook heel erg bedanken voor dat grandioze artikel en de foto's die jullie hebben geplaatst in jullie blad. (januari 1996, red.) Ga zo door. Natuurlijk was ik ook heel trots om te zien dat ons aller Corry op nummer 1 stond in de CD-i Top 5. Ik vind de hoes van de Video CD van Corry heel erg mooi. Kunnen jullie daar geen poster van maken in jullie blad? Daar zouden jullie een hoop fans blij mee maken. Groeten van een trouwe Corry Konings-fan.

Els ten Bloemendal, Malden

We zijn natuurlijk blij dat we de kans kregen om jou, en hopelijk vele andere Corry-fans, te verwennen met een interview met Corry Konings. En laten we eerlijk zijn: een 25-jarig jubileum, 42 hitsingles en een uitverkocht Ahoy geven toch ruim voldoende aanleiding om de vedette van

het Nederlandse levenslied in het zonnetje te zetten. En een plaatsje in de top van de CD-i Top 5 spreekt dan natuurlijk voor zich. Helaas hebben we niet de mogelijkheid aan je verzoek om een poster te voldoen.

Internet op CD-i

Hallo, ik heb me reeds geabonneerd op CD-i Magazine. Ik kreeg gelukkig een exemplaar van jullie blad van iemand cadeau. Anders was ik niet op de hoogte geweest van CD-i Magazine, want ik ga niet zo vaak naar de krantenkiosk. Maar nu mijn vraag. Kun je met CD-i Internet evenveel als met Internet op PC? Ik bedoel bijvoorbeeld een e-mailtje sturen naar CNN of zo, en informatie opvragen over de zotste dingen. Binnenkort ben ik bezitter van een CD-ispeler als er niets tussenkomt. De Belgische groeten van jullie CD-i-fans.

Steven Mebis, Meerbeek, België

Blij dat je ons blad zomaar als cadeautje kreeg en tevreden bent met wat we doen. Wat je Internet-vraag betreft: Internet op CD-i is net even anders dan op de computer. Sommige dingen zijn mooier en kunnen beter en andere dingen kunnen weer niet. In ons vorige nummer (maart 1996) stond een artikel met alle mogelijkheden en verschillen op een rijtje. Maar een e-mailtje sturen naar CNN, of waarnaartoe dan ook, kan zonder problemen. En je kunt gewoon het hele Net over surfen, dus wat voor zotte dingen je ook zoekt: via CD-i kun je ze zonder problemen op Internet vinden! Het leuke van Internet via CD-i is dat er op de CD-Online disc zelfs al een heleboel leuke Internetsites (pagina's) voor je op een rijtje zijn gezet. Lijkt ons een mooi beginnetje. Maar dat was het goede nieuws. Het voor jou minder leuke nieuws is dat het CD-i Internet-pakket nog niet in België is geïntroduceerd. De plannen zijn in een vergevorderd stadium, maar we kunnen nog niet zeggen wanneer het pakket in België precies op de markt komt. Als klein pleistertje op de wond, maken we in dit nummer een reisje naar het Zuiden om eens te kijken hoe het er in België voorstaat. Maar we houden je natuurlijk op de hoogte als het CD-i Internet-pakket in België op de markt komt. En bedankt voor de Belgische groeten!

Encyclopedie-foefje

Ik vind jullie blad heel goed en ik blijf zo goed op de hoogte van alles. Ik houd van spelletjes en heb er dan ook een heleboel, zoals Lost Eden, Zelda, Micro Machines en nog

NIEUWS

Fokker

Het verschijnen van een nieuwe CD-i of Video CD valt normaal gesproken onder het kopje positief nieuws. Dit keer is dat helaas anders. De aanleiding voor de afgelopen maand verschenen Video CD *Fokker in Vogelvlucht* is namelijk de dramatische ontwikkeling bij de Koninklijke Nederlandse Vliegtuigfabriek Fokker.

Het verhaal Fokker is intussen bij iedereen bekend. Ter ondersteuning van het personeelsfonds 'Houdt Fokker in de lucht' besloot Libra films in samenwerking met een groot aantal andere bedrijven en Fokker zelf, tot het maken van deze Video CD. Het resultaat is Fokker in Vogelvlucht, een historische film over het ontstaan en de ontwikkelingen van de in

1919 opgerichte NV Nederlandsche Vliegtuigfabriek Fokker. Vanaf het eerste vliegtuig van Anthony Fokker - de Spin uit 1910 - en het éerste passagiersvliegtuig ter wereld - de Fokker F.II uit 1919 -, naar de gouden jaren twintig, waarin Fokker met de driemotorige vliegtuigen uitgroeide tot één van de grootste vliegtuigfabfrieken in de wereld, tot de high-tech vliegtuigen die daarna volgden, zoals de beroemde Fokker F.27 Friendship.

De 55 minuten durende film is uitgebracht op Video CD en VHS en kost f 24,95. Een groot gedeelte van de opbrengst komt ten goede aan de mensen die door de huidige ontwikkelingen uit de boot vallen. Naast het feit dat deze actie het Fokker-personeel steunt, is *Fokker in Vogelvlucht* tevens een Video CD met uniek historisch materiaal over een stuk Nederlandse geschiedenis.

Distributie: HOM Vision.

Bios Disk

Vorige maand schreven we in het nieuws al over het uitbren-

gen van de eerste Bios Disk, met trailers, clips, soundtracks, specials en informatie over nieuwe bioscoopfilms. Begin

deze maand kwam de tweede editie van dit tweemaandelijkse initiatief uit. Op deze april/mei uitgave komen onder andere de films Leaving Las Vegas, The Birdcage, The Scarlet Letter en 12 Monkeys aan bod. De Bios Disk kost f 19,95 (Bfr. 365) en een jaarabonnement voor zes edities kost f 79,95 (Bfr. 1550). Informatie over de *Bios Disk* is via Internet verkrijgbaar bij de distributeur Cine-View Publishing via: http://www.dse.nl/cultuur/film/rembrandt/ cineview/biosdisk.html

CD-i Awards Milia 1996

Enige tijd geleden werden op de multimediabeurs Milia in Cannes de internationale ICDIA Awards uitgereikt. Bij deze awards van de International Compact Disc Interactive Association vielen weer flink wat bekende CD-i-producties in de prijzen. Zonder de andere winnaars tekort te doen, willen we toch wat discs noemen. In de kindercategorieging The Crayon Factory (de Krijtjesfabriek) er met het goud vandoor, terwijl Thumbelina en Tim & Beer at the Movies (bij de film) respectievelijk zilver en brons wonnen. Pac Panic, Master of the Labyrinth, Who Shot Jonnhy Rock en Lingo vielen ook in de prijzen, terwijl Cluedo 2 zelfs in twee categorieën het goud wist binnen te halen. Ook werden Awards toegekend aan de Philips Media Interactieve Encyclopedie, Pompei en Forbidden City

UEFA Champions League

Vorige maand publiceerden wij op verzoek de uitslagen van de vijfde en zesde speelronde van de UEFA Champions League. In CD-i Magazine nummer 12 van 1995 hadden we de eerste vier ronden al op een rijtje gezet en onder het mom van 'laten we dan maar helemaal compleet zijn', zijn hier de uitslagen van de kwartfinales. En natuurlijk 3 april, 17 april en 22 mei vrijhouden voor de twee halve finales en de finale!

Kwartfinales (6 maart '96)		Return kwartfinales	
		(20 maart '96)	
	0 - 0	Pan - Leg:	3-0
Bor - Aja:	0-2	Aja Bor:	1-0
Nan - Spa:	2-0	Spa - Nan:	2-2
Rea - Juv:	1-0	Juv - Rea:	2-0

Halve finales (3 en 17 april)

Ajax - Panathinaikos Juventus - Nantes

11 tot 17 maart

Games

- 1 Mad Dog McCree 2
- 2 International Tennis Open
- 3 Pac Panic
- 4 Lost Eden
- 5 World Cup Golf

Films

- 1 Live and Let Die
- 2 A View to a Kill
- 3 The Mask
- 4 Op Center
- 5 Top Gun

Info/Naslag

- 1 Philips Media Encyclopedie
- 2 Dit was 1995
- 3 Bios Disk
- 4 Eyewitness Dinosaur
- 5 Tatjana Made in Hollywood

Muziek

- 1 Various Pop & Wave
- 2 Dire Straits On the Night
- 3 Abba Abba Gold
- 4 The Police Outlandos to Synchronicities
- 5 Queen

Bron: Free Record Shop

Deze CD-i Top 5 is gebaseerd op de verkopen van één van de grotere verkoopketens. Toch moeten conclusies voorzichtig getrokken worden, het blijft een momentopname.

Service pagina

De redactie

De redactie van CD-i Magazine is benieuwd te vernemen wat onze lezers vinden van het blad. Als je vragen of opmerkingen hebt, kun je contact opnemen met de redactie. Doe dit bij voorkeur schriftelijk. Stuur een kaartje of brief naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf t.a.v. Redactie CD-i Magazine Postbus 3389 2001 DJ Haarlem

Brieven aan de games-redactie met vragen of tips over bepaalde spellen kunnen eveneens naar het bovenstaande adres gestuurd worden met de vermelding 'Tips & Trucs'.

Als je de mogelijkheid hebt om electronische post te versturen, dan kan je een e-mailtje sturen naar cdi@hub.nl

Abonnement

CD-i Magazine komt 11 keer per jaar uit. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij je het abonnement opzegt, uiterlijk twee maanden voor vervaldatum. Een jaarabonnement op CD-i Magazine kost f 69,95 (Bfr. 1399). Losse nummers kosten f 9,95. Elke nieuwe abonnee krijgt een welkomstgeschenk.

Abonnementen administratie

CD-i Magazine

Postbus 22855

1100 DJ Amsterdam Zuid-Oost Telefoon 06-8212252 (20 cent per minuut)

Nabestellen

CD-i Magazine bestaat nu ruim een jaar. Heb je in de tussentijd een nummer gemist of wil je je verzameling CD-i Magazines compleet maken? Je kunt oude nummers nabestellen.

Op dit moment zijn alle oude CD-i Magazines nog voorradig. De prijs is f 8,95 per stuk. Een complete jaargang (11 nummers) kost f 59,95. De porto- en verzendkosten zijn f 5,- per exemplaar. Voor drie of meer exemplaren zijn de kosten f 12,50 per zending. Een briefje met volledig ingevulde girobetaalkaart of eurocheque kun je sturen naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf o.v.v. Nabestellingen CD-i Magazine Postbus 3389 2001 DJ Haarlem

Thilips CD-i Internet-pakket

Internetten op je TV!

De digitale snelweg loopt intussen door vele huiskamers en bijna iedereen weet hoe enorm uitgebreid de mogelijkheden van Internet zijn. Dat u Internet nu via de CD-i-speler en vanuit de luie stoel kunt 'rondsurfen' is echter nieuw. En misschien wel belangrijker: Internet via de CD-i-speler is heel erg simpel èn nu voor Gold Club leden ook nog zeer voordelig!

100 gulden introductiekorting voor Gold Club leden!

De mogelijkheden

Met het CD-i Internet-pakket kunt u eenvoudig en voordelig Internetten. U heeft toegang tot de miljoenen pagina's van het World Wide Web, met nuttige en leuke informatie uit de hele wereld. U kunt via de 'Newsgroups' met medenetgebruikers van over de hele wereld, communiceren over talloze onderwerpen. Via uw persoonlijke postadres kunt u met de 'Electronic Mail' ook nog post versturen en ontvangen uit de hele wereld. Gold Club leden hebben al een brief ontvangen, met een waardesticker en een speciale demodisc, waarop uit de doeken wordt gedaan wat het Philips CD-i Internet-pakket allemaal te bieden heeft.

Introductiekorting

Om te kunnen Internetten heeft u een abonnement nodig. Philips heeft met CD-Online een voordelige service. In het C'D-i Internet-pakket zit een welkomstkaart met een machtiging, zodat u zich direct kunt aanmelden voor een aansluiting op Internet. Eén telefoontje en u kunt aan de slag! Als u zich voor een jaar abonneert op CD-Online, bieden wij u als Gold Club-lid een introductiekorting aan van 100 gulden! Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de abonnementskosten. Deze korting kan worden verkregen door de u toegezonden waardesticker van 100 gulden op de machtigingskaart uit de doos van het CD-i Internet-pakket te plakken. Vul 'm in en stuur 'm op!

Voor meer informatie kunt u bellen met de Philips Consumentenlijn: 06-8406 (20ct. per min.)

Het Internet-pakket

Het Philips CD-i Internet-pakket bestaat uit

- 14.4 Modem met netadapter
- CD-Online Internet CD-i
- Modemkabel
- Telefoonkabel en stekker/splitter
- Gebruiksaanwijzing
- Welkomstkaart met machtiging
- 12 maanden garantie

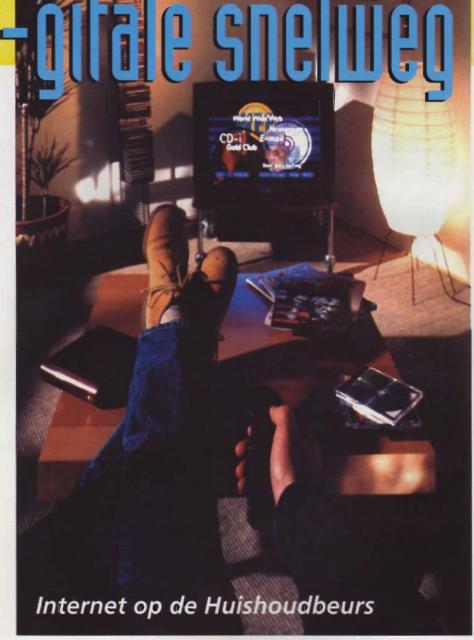
Philipscdi.com

Introductie van de

CD-i-alfale snelw

Na een lange tijd van blijde verwachting was het afgelopen maand dan zover; de Nederlandse introductie van Internet op CD-i. Philips Media koos voor de Huis & Interieurbeurs in de RAI (oftewel de **Huishoudbeurs**) om het startschot te geven voor het avontuur op de digitale snelweg via CD-i. Een gigantische stand was speciaal ingericht om nou eens te bekijken waar al zo lang verwachtingsvol over gesproken werd. Wat eens was voorbehouden aan PCgebruikers, is nu dan ook toegankelijk voor de CD-ibezitters. Vanuit je luie stoel de digitale snelweg over razen.

Rom Helweg

et is al langer bekend dat Internet veel meer is dan een supergeavanceerd medium dat slechts is gereserveerd voor de beroepsfreaks. Ook de mensen die de voorkeur geven aan hun TV-scherm boven de computer, hebben heel wat te zoeken op het Net. Aangezien deze vorm van informatie-overdracht allang een plaats in het huishouden heeft verworven, en omdat uit onderzoek was gebleken dat veel beursbezoekers zich voor multimedia interesseren, koos Philips voor de Huishoudbeurs om het Philips Media CD-i Internetpakket aan de buitenwereld te presenteren. Het is al geruime tijd een 'trend' om nieuwe informatietechnologieën aan te prijzen bij de consumentenhuishoudens. Voor zaken als Internet bleef er echter een soort drempelvrees vanuit de huishoudens bestaan.

'Huisvrouwen' en Internet

CD-i is waarschijnlijk nèt dat kleine duwtje in de rug. Dat Internet bestaat, mag intussen wel als bekend worden verondersteld. In de huidige multimediale maatschappij kun je er simpelweg niet meer omheen. Steeds meer 'huisvrouwen' - voor zover we dat nog als gangbare term mogen gebruiken - worden immers geconfronteerd met Internet. Op televisie wordt geen reclameboodschap meer uitgezonden zonder een Internet-adres. Internet oké, maar de tot voor kort daaraan vastzittende stap naar de PC bleek voor velen te groot. Met de simpele 'Internet-toegang' via de CD-ispeler wordt het echter een heel ander verhaal. Er was dan ook zeer veel belangstelling voor de lancering van Internet op CD-i.

Luie banken

Om aan te geven dat met Internet op CD-i juist de huiskamers bereikt moesten worden, had Philips dan ook een aantal gezellige zitbanken neergezet, waarvanaf de CD-i-spelers bediend konden worden. Philips stak het letterlijk niet onder stoelen of banken dat ze er trots op zijn, als eerste met dit medium op de markt te komen. Het lijkt dan ook een schot in de roos. De gebruikers van CD-i bedienen zich graag van gemak, en dat brengt een bepaalde smaak met zich mee. Een smaak die ook terug te vinden is op Internet. Waar anderen uren voor zouden moeten 'browsen', had Philips nu allemaal keurig op een rijtje gezet, met een glasheldere uitleg erbij. Uniek aan het CD-i Internet-pakket is namelijk dat de on-line informatie op het Net naadloos overloopt in de informatie op de CD-i-disc, zoals digitale

World Wide Web

Newsgroups

E-mail

Gold Club

Dave goes surfing

Exil 2. Hang up

Screen Message Setup Prefs

video's, audiofragmenten, foto's en graphics. Al snel werd vanaf de Huishoudbeurs de hele wereld overgesurfd, en het zal niet lang duren, of dat gebeurt ook vanuit de vele huiskamers met een CD-i-speler en een modem.

'Intertainment' en 'update'

Philips heeft inmiddels aangekondigd, dat zij het pakket van entertainment via Internet (door de redactie al omgedoopt tot 'Inter-

tainment') met nieuwe mogelijkheden zal gaan uitbreiden. Zo valt er te denken aan speciale games die via Internet met meerdere spelers tegelijkertijd

gespeeld kunnen worden. Ze zitten dan alleen niet bij elkaar in de huiskamer, maar verspreid over het hele land, of zelfs de hele

wereld. Naar alle waarschijnlijkheid zal nog dit jaar de eerste CD-i-game via het Net gespeeld worden. (Het gaat om het 3-dimensionale real-time spel Atlantis; we brengen je op de hoogte als we meer weten, red.). In de toekomst zullen tevens meer aantrekkelijke diensten verleend kunnen worden via Internet op CD-i. Diverse nieuwe CD-i-titels zullen, zoals het er nu uitziet, worden uitgerust met on-line faciliteiten van Internet. Op deze manier is het mogelijk om bijvoorbeeld naslagwerken op CD-i te verbinden met Internet, zodat de informatie via 'updates' zeer actueel gehouden kan worden.

Op de Huishoudbeurs bleek overduidelijk de grote interesse van het publiek voor Internet op CD-i. En laten we eerlijk zijn: normaliter betekent de aanleg van een snelweg dat je moet verhuizen, maar CD-i-bezitters krijgen een digitale snelweg door de huiskamer zonder dat ze überhaupt van de bank af hoeven te komen! Een ongekende luxe als je het mij

Philips CD-i Internet-pakket

Het Philips CD-i Internet-pakket bestaat uit:

- 14k4 Modem met netadapter
- ✓ CD-Online Internet CD-i
- Modemkabel
- Telefoonkabel en stekker/splitter
- Gebruiksaanwijzing
- Welkomstkaart met machtiging
- ✓ Garantiebewijs (12 maanden)

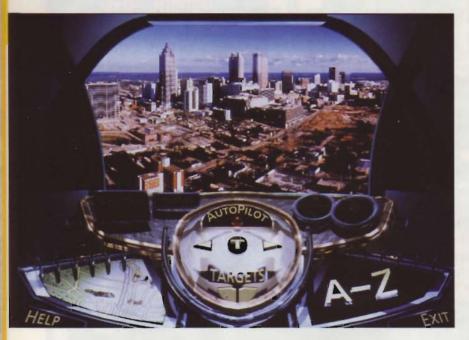
De kosten

Het CD-i Internet-pakket kost als uitbreiding van de CD-i-speler f 399,-. Tijdens de twee maanden durende introductieperiode wordt bij aanschaf van het pakket een korting van f 100,op de abonnementskosten gegeven. Deze abonnementkosten voor CD-Online bedragen vast f 15,- per maand, met de eerste 2 uur Internet-tijd gratis. Elk extra uur on-line kost f 3,95. Eenmalig moet een entreebedrag van f 20,- worden betaald. In samenwerking met de provider EUnet/NLnet wordt via lokale inbelpunten het lokale telefoontarief gerekend. De introductiekorting van f 100,- wordt verrekend met het CD-Online abonnement.

Meer Internet op pagina 58

PREVIEWS

Atlanta is niet alleen de thuisbasis van Coca-Cola en CNN; het is ook de stad die (tot groot ongenoegen van de Grieken) gastheer is voor de Olympische Spelen van dit jaar. Dat Griekse ongenoegen had natuurlijk alles te maken met het feit dat de eerste moderne

Olympische Spelen precies honderd jaar geleden werden georganiseerd.

Griekenland ging er (niet geheel ten onrechte) van uit dat het jubileum in 'eigen' huis zou worden gehouden. Niet dus, want die eer (en de bijbehorende dollarstroom) gaat naar Atlanta, Georgia.

René Janssen, Olympic Oval, Atlanta

Home of the Braves

Speciaal ter gelegenheid van die jubileumspelen is een CD-i uitgebracht, die je kennis laat maken met diverse aspecten van Atlanta. Het 'Home of the Braves' (de plaatselijke honkbalclub, die in 1995 de World Series won) is één van de grootste steden van de Verenigde Staten en wordt ook wel het Hart van het Zuiden genoemd. Hoewel het niet zo populair is als Florida, New York en Californië, arriveren er ieder jaar toch zo'n 48 miljoen bezoekers op Hartfield International Airport. Tijdens de komende Olympische Spelen zal dat bezoekersaantal uiteraard verveelvoudigen. De organisatie verwacht zo'n twee miljoen overnachtingen, 15.000 journalisten en natuurlijk 75.000 leden van de Olympische familie. Men rekent er bovendien op circa 11 miljoen toegangskaartjes te verkopen, oftewel net zoveel als bij de Spelen van Los Angeles en Barcelona samen. Meer dan twee miljard (!) mensen zullen kijken naar de 2100 uur televisie die aan het evenement wordt gewijd. Redenen genoeg dus voor een CD-i over dit spektakel. Around Atlanta is overigens een Duitse productie, die ook in het Nederlands op de markt zal worden gebracht.

3-D skyline

Around Atlanta is opgebouwd uit drie niveaus. Om te beginnen is er het helikopter-niveau. Vanuit de cockpit van een futuristische helikopter kun je over de 3-D skyline van Atlanta 'vliegen'. In de boordcomputer zitten bijna vijftig full motion videofragmenten verstopt met betrekking tot de belangrijkste plaatsen en personen in Atlanta. De panorama-foto van Atlanta's skyline die hiervoor als basis wordt gebruikt, verdient een speciale vermelding. Om deze foto te kunnen maken, moest een helikopter vijf minuten lang doodstil blijven hangen op dezelfde lokatie. De camera kon zodoende om z'n eigen as draaien en de skyline vanuit iedere hoek fotograferen. Geen eenvoudige opgave, maar het uiteindelijke resultaat is bijzonder fraai.

Lokaties en planner

Het tweede niveau waarop de gebruiker kennis
kan maken met Atlanta is
via een digitale kaart van
de omgeving. Hierop
bevinden zich zo'n 150
'hot spots', interactieve
foto's en informatie over
Atlanta's aantrekkelijkste
lokaties: restaurants, het
nachtleven, winkelen (bijvoorbeeld in de indrukwekkende Phipps Plaza

Janssen schrijft nieuw wereldrecord

shopping mall), hotels (zoals het 51 verdiepingen tellende Occidental Grand Hotel) en natuurlijk de plaatsen waar de Olympische strijd wordt uitgevochten. Het derde niveau is de planner, met daarin circa duizend adressen en telefoonnummers van restaurants, clubs, bars, discotheken en dergelijke. Allemaal keurig onderverdeeld in categorieën en (in sommige gevallen) subcategorieën. De planner

kan uiteraard van tevoren worden gebruikt om een bezoek aan Atlanta zo goed mogelijk voor te bereiden. Nog mooier is het natuurlijk als je het schijfje meeneemt, op een portable CD-i-speler bijvoorbeeld.

Carter, King en Cola

Wat voor soort informatie kun je allemaal verwachten op Around Atlanta? Om te beginnen natuurlijk het een en ander over Atlanta als Olympische stad. Voormalige en toekomstige Olympische sterren (en inwoners van Atlanta) presenteren deze informatie. Hordenloper Edwin Moses bijvoorbeeld, Olga Korbut (de turnster die de Spelen van '72 en '76 domineerde) en sprintster Wenda Vereen. Uiteraard wordt er ook aandacht besteedt aan de historische kanties van Atlanta:

Martin Luther King Jr. en Jimmy Carter zijn belangrijke namen in de geschiedenis van de stad. Ook ontmoeten we Bill Campbell, de burgemeester van Atlanta, die vertelt over de vroege dagen van de Civil Rights Movement. De economie van Atlanta is ook iets om even bij stil te staan. Gigantische concerns zoals Delta Airlines, Coca-Cola, CNN, 400 grote Amerikaanse en 1400 internationale bedrijven hebben er hun hoofdkwartier opgeslagen. Driemaal raden trouwens welke frisdrank hoofdsponsor is van de Spelen. Tenslotte maken we nog kennis met de verschillende gezichten van Atlanta. Downtown en Midtown met hun opvallende skylines en

bruisende, zakelijke districten, of het exclusieve Buckhead, thuisbasis van de 'rich and the beautiful'. Virginia Highland en Little Five Points zien er een stuk Europeser uit en staan vooral bekend om de vele cafés, winkeltjes en muziekclubs.

Edwin Moses en andere bekende Atlantanen

Een belangrijke rol is zoals gezegd weggelegd voor Edwin Moses. De atleet die jarenlang het hordenlo-

pen domineerde, is dan ook één van de bekendste inwoners van Atlanta. De (ex-)atleet, zakenman, diplomaat en sportbestuurder is van beroep overigens natuurkundige en zijn kennis van deze materie gebruikte hij om zijn hordentechniek te verbeteren. Ook was hij bijzonder actief bij het ontwerpen en opzetten van één van de strikste dopingcontrolesystemen ter wereld. Andere (bij ons niet altijd even bekende) beroemdheden die hun opwachting maken in *Around Atlanta* zijn burgemeester Bill Campbell, Secretary of State Max Cleland, dirigent van het Atlanta Symphony Orchestra Yoel Levi, CNN-nieuwslezeres Bettina Lüscher, Mr. Olympia, Mr. Universe en Mr. America Lee Haney, Olympisch turnster Olga Korbut, de 'officiële Scarlett O'Hara' Melly Meadows. *Gone with the Windschrijfster Margaret Mitchell was dan ook één van de beroemdste inwoners van Atlanta*.

Olympische sterren

Olympische sterren uit verleden, heden en waarschijnlijke toe-komst presenteren de lokaties waar de diverse sportieve krachtmetingen plaatsvinden. We zien onder anderen Sharon Jewel (bronzen medaille tae-kwon-do in 1988), Pamela Page (finaliste 100 meter horden 1984), Wenda Vereen (lid van het 4 x 100-meter estafette team in 1984), Paula Pittman (lid van het US hoogspring-team in 1976 en 1980), Nathaniel Page (lid van het US hoogspring-team in 1980), Debbi Miller-Palmore (lid van het Amerikaanse basketballteam in 1980) en Rocky Lane (lid van het boksteam in 1956). Het sfeertje komt in ieder geval zo goed over dat het van mij eerlijk gezegd al zomer mag zijn, zodat we volop kunnen genieten van de Olympische Spelen 1996 in Atanta!

Atlanta op het Net

Wie met z'n pas verworven CD-i Internet-pakket op het World Wide Web op zoek gaat naar informatie over Atlanta, vindt nog veel meer informatie over de stad en de Spelen. De search engine Yahoo heeft bijvoorbeeld een aparte pagina die gewijd is aan huurmogelijkheden in de periode van de Olympische Spelen (http://www.yahoo.com/Regional/U_S_States /Georgia/Cities/Atlanta/Lodging/1996_Summer_Olym pics Rentals/). Olympische T-shirts, Izzy-poppen (Izzy is de officiële mascotte) en andere memorabilia zijn te bestellen op http://pages.prodigy.com/ VPSJ56B/olympics.htm en op http://www.otginc.com Igames storel. Het Atlanta Online Magazine is te vinden op http://atlantamag.atlanta.com/ en biedt een schat aan informatie over de stad. Een interactieve QuickTime Virtual Reality-rondleiding door Atlanta kan gemaakt worden op http://www.atlan taVR.com/. De officiële homepage van de Olympische Spelen is tenslotte te bereiken via http:// www.atlanta.olympic.org/.

Around Atlanta Naslag/Hobby Nederlands f 69,95

INDER VIEW Exclusief GD-iin

Wij kregen de laatste tijd wel eens kritiek dat wij onze groeiende groep Vlaamse lezers enigszins in de kou laten staan. Terechte kritiek, laat daar geen misverstand over bestaan. Tja, wij werken en wonen in het Noorden van Nederland (Haarlem en omstreken) en maken vanuit onze achtergrond een Nederlands georiënteerd blad. Maar daar gaan we verandering in brengen. De eerste contacten in België zijn gelegd en vanaf nu gaan wij meer aandacht besteden aan de specifiek Vlaamse, of als je wilt, Belgische CD-i's en Video CD's. In dit nummer bijten we de spits af met een bespreking van twee stadstitels. Deze zijn recent uitgekomen en zijn zeker ook voor de 'Noorderlingen' interessant. Zowel Brussel als Brugge

Meer Vlaamse CD-i's en Video CD's in de maak

(en Gent, Antwerpen, noem maar op) zijn immers prachtige steden waar je niet vaak genoeg kunt komen.

tekst: Sybrand Frietema, foto's: Hans van Dormolen

et was dan ook absoluut geen bezwaar dat de fotograaf en ik ons in alle vroegte in een auto zetten voor een dagje Brussel, om eens kennis te maken met Benno de Groot, verantwoordelijk voor zowel de uitgeefactiviteiten als de distributie van Philips Media-producten, dus zeg maar Mr. CD-i en Video CD van België. En toen we er toch waren, hebben we ons Brussel maar eens goed aangezien. In de grote Brusselse Philips-vestiging aangekomen, ver-

dwalen we meteen. In afwachting van de reddingsoperatie, bekijken we in de hal een prachtige nieuwe houten(!) CD-i-zuil. Net zo groot als een volwassen mens met een ingebouwde Roller Controller. Het ziet er vriendelijk en uitnodigend uit. In de gang komt Benno ons tegemoet en neemt ons mee naar zijn mooie werkkamer met een schitterend, hoewel bewolkt, uitzicht op Brussel.

'België' bestaat niet

CD-i Magazine: Hoe is het hier in België?

Benno de Groot: Het eerste dat ik hier geleerd heb, is dat 'België' niet bestaat. Je hebt Vlaanderen en Wallonië, met Brussel als speciale regio. Dat heeft ook zeker invloed op de manier waarop wij het werk hier doen. Wij bedienen twee taalgebieden, het Vlaamse en het Franse taalgebied. Zo is onze organisatie tweetalig.

Een Nederlander in België?

Ik heb een aantal jaren in Eindhoven gewerkt voor Philips Media en me intensief beziggehouden met CD-i en Video CD. Daar heb ik de kneepjes van het vak geleerd en nu mag ik het hier zelf doen. Of liever gezegd in een hecht team van vijftien mensen. Het is in Brussel in zekere zin wennen. De bedriifscultuur is hier anders. Medewerkers gaan beleefder met elkaar om dan ik gewend was in Eindhoven. Om een voorbeeld te noemen wat je als Nederlander meteen opvalt: de eerste dag dat ik hier kwam werken, schudde ik de handen van iedereen op de afdeling. De volgende dag schudde ik weer handen, en ik denk maar dat ik mensen vergeten was de eerste dag. En de derde dag was het weer alle collega's een hand geven. Dat is hier gebruik, je wenst elkaar een prettige dag, dat heeft ook wel wat. lets anders waar ik totaal geen moeite mee heb om mij aan te passen, is de lunchcultuur. Dat is elke mid-

dag, in plaats van een broodje achter het buro, lekker warm eten met af en toe een pintje of een glas wijn.

Wij hebben geen getallen, maar onze indruk is dat er in België minder spelers staan dan in Nederland. Is dat zo? Ja en nee. Hier is de start niet zo snel geweest als in Nederland. Dat was overigens ook al zo met de introductie van de Audio CD in de jaren tachtig, dat ging hier later lopen dan in Nederland. Je moet overigens niet in absolute getallen denken, in België wonen nu eenmaal minder mensen dan in Nederland. Maar nu loopt het goed, we zitten op schema en ik denk dat er relatief nu net zoveel spelers in België als in Nederland verkocht worden.

Hoe zit het met de software?

Distributie in België is ook anders. Er zijn hier, als je het vergelijkt met Nederland, meer kleine zelfstandigen die, wat CD-i en Video CD betreft; eerst de kat uit de boom keken. Dat kentert nu; de verspreiding van de titels wordt

steeds beter, ook in veel grote Superclub-achtige ketens. Hier in Brussel heb je bijvoorbeeld vlak in de buurt vier grote winkels met onder andere een grote Virgin Store. Ik loop daar ook vaak naar binnen om even een kijkje in de schappen te nemen en te zien wat voor nieuwe titels er zijn.

Nieuwe titels

Laten we het over nieuwe titels hebben. Je hebt hier een aantal verschillende CD-i's en Video CD's die wij in Nederland niet in de schappen tegenkomen.

Ja, dat wordt steeds normaler. Er komen steeds meer streekgebonden titels uit. Dat is in Nederland zo, en ook hier het geval. We distribueren bijvoorbeeld een Franstalige titel, 'Le Mariage de Mademoiselle Beulemans', en dat is een typisch Brussels toneelstuk. Gelukkig zijn we niet het enige bedrijf dat leuke CD-i's en Video CD's maakt. Zo komt de grote uitgeverij BMG Video met de Video CD's Brussel en Brugge en de Kust uit de serie Onze Steden Toen & Nu (zie ook bespreking elders in dit blad, red).

Een andere recente titel die hier speciaal gemaakt is, is de onder redactie van de Knack en de BRTN verschenen CD-i Dit was 1995. Vorig jaar maakte Philips Media één titel voor zowel de Vlaamse als de Nederlandse markt. Nu zijn dat twee inhoudelijk verschillende discs. Dat gaan we steeds meer doen: titels voor de Belgische markt maken.

Zie je dat als je taak?

Heel simpel gesteld is mijn taak hier geld verdienen. Dat kan het beste met mooie producten uit het land zelf, en dat betekent dat wij hier extra aandacht gaan besteden aan specifiek Belgische titels.

Waar denk je dan aan?

Hier in België zijn er een aantal big events, zullen we het maar noemen. Je kunt denken aan wielrennen, strips, Belgische muziek en films, en mooie titels over kunst en cultuur.

Kun je een titel noemen?

Nee, dat doe ik niet; dit soort projecten moet goed voorbereid worden. Pin me er niet op vast, maar ik wil er bijvoorbeeld voor zorgen dat er een mooie titel verschijnt over een beroemde wielrenner. Welke, houd ik nog even geheim.

Zijn er nog speciale projecten? Komt er bijvoorbeeld nog een deel uit in de serie L'Europe face à son Passé? Binnenkort komt Terra uit, de derde in die serie. Eerder verschenen al Cistercian Architecture en Pompei. Die laat-

ste won laatst nog een prijs in Cannes. Die serie is hier

gemaakt als onderdeel van een project van de Europese Commissie. Dat is een voordeel van Brussel; het is in zekere zin de hoofdstad van Europa.

lets anders is het onderwijs. Juist in België staan op de secundaire scholen veel CD-i-spelers. In samenwerking met de BRTN, die voor de schooltelevisie zorgt, zijn wij bezig voor het onderwijs CD-i's te ontwikkelen. We zijn van plan om de grote hoeveelheid beeldmateriaal van de BRTN te gaan inzetten voor interactieve titels. We hebben inmiddels al een mooie reeks van CD-i's die gebruikt worden in het onderwijs. In Europa hebben we een speciaal project 'School 2000' dat er speciaal op is gericht om kwalitatief goede titels ter ondersteuning bij onderwijsactiviteiten uit te brengen.

Een laatste vraag. Wanneer komt CD-i Online, de Internetmogelijkheid, beschikbaar in België?

Dat is nog niet bekend; we werken eraan. CD-Online wordt achter elkaar in de verschillende landen van Europa geïntroduceerd. Wanneer we het pakket hier gaan voeren, zal ik jullie zo snel mogelijk laten weten.

Bedankt voor dit gesprek.

Brussel Brugge

Onze Steden Toen & Nu

Wat Anglofielen en Francofielen zijn is wel
bekend, maar bestaat er eigenlijk ook zoiets
als Belgofielen? Als dat zo is, dan is de serie
Onze Steden Toen & Nu hen ongetwijfeld op
het lijf geschreven. De serie behandelt namelijk de geschiedenis en de groei van de
belangrijkste Belgische steden. In het kader
van onze ontdekkingsreis naar het Zuiden
bespreken we twee Belgische steden op
Video CD: Brussel en Brugge en de kust.

f de delen met betrekking tot *Gent*, *Antwerpen* en *Hasselt* ook op Video CD zijn uitgebracht, weten we eigenlijk niet. Ze zijn volgens de inlay in ieder geval wel op VHS-cassette beschikbaar, dus we nemen aan dat ze ook op Video CD te koop zijn.

Tweetalig

Opvallend aan deze Video CD's is trouwens dat ze tweetalig zijn. Hoewel, opvallend? In een land dat gesplitst is in een Vlaams en Waals gedeelte, is zoiets natuurlijk niet meer dan logisch. Voordat je de Video CD's over *Brussel* en *Brugge* start, kun je overigens eerst de menu-optie Audio Setup selecteren. Hier vind je onder andere de mogelijkheid om tussen twee audiokanalen te kiezen. Bij de meeste

Video CD's doet deze optie er weinig toe, maar in dit geval is het wel degelijk van groot belang. Kanaal 1 geeft namelijk het Franse commentaar, terwijl het tweede kanaal gebruikt wordt voor Nederlands gesproken teksten. In de inlay zien we trouwens dat er ook nog afleveringen zijn uitgebracht over enige Waalse steden, zoals Luik en Charleroi. Ook deze zullen ongetwijfeld een optie hebben om te worden bekeken met Vlaams commentaar.

Geen hoofdstukken

Na het kiezen van de taal kan de gekozen stadsdocumentaire worden gestart. Vreemd, en eerlijk gezegd ook wel een beetje jammer, is dat deze Video CD's niet zijn onderverdeeld in hoofdstukken. De film wordt in z'n geheel getoond en het is niet mogelijk om stukken over te slaan. Met behulp van de fast forward-knop kun je weliswaar stukje bij beetje vooruitspoelen, maar waarom hebben de makers niet gewoon een paar logische hoofdstukken ingelast? Wie nu naar het einde van de circa 48 minuten durende documentaires wil 'spoelen', moet dat dus op een nogal omslachtige wijze doen. Ook vind ik persoonlijk het gebruikte beeldmateriaal van de Onze Steden-serie tamelijk oud. Aan de ene kant natuurlijk wel logisch omdat de nadruk immers ligt op de geschiedenis van de steden. We hebben het dan ook niet zozeer over het historische fotomateriaal, maar vooral over de modernere videobeelden. Het zou namelijk wel leuk geweest zijn om de situatie anno nu te tonen als vergelijkingsmateriaal, in plaats van beelden die vaak duidelijk uit de jaren vijftig, zestig, zeventig en tachtig afkomstig zijn.

Brussel

De bovengenoemde kritiekpuntjes doen echter niets af aan het feit dat de *Onze Steden*-Video CD's een heleboel feiten, foto's en videobeelden bevatten die zelfs voor sommige Belgische lezers nieuw zullen zijn. Voor de meeste Nederlanders is de geschiedenis van *Brussel* en *Brugge* natuurlijk vrijwel onbekend. Kijkend naar de Video CD over Brussel leerden we bijvoorbeeld dat de Grote Markt (voor veel Nederlanders het meest herkenbare punt van de stad) in brand is gestoken door troepen van koning Lodewijk XIV. En wist u dat een andere koning, Leopold II,

een privestation heeft laten bouwen in zijn koninklijk domein? Relatief veel aandacht wordt verder besteed aan de Utuisalaan (oftewel de Avenue Louise volgens de Franstaligen). Vanaf deze populaire promenade vertrok ooit de eerste tram. Jammer genoeg waren de kaartjes zo duur, dat alleen welgestelde burgers er gebruik van konden maken. Grappig eigenlijk, want nu laten die zich over het algemeen op een andere wijze vervoeren. Een andere leuke wetenswaardigheid is dat het eerste luchthavenigebouwtje op het vliegveid werd opgetrokken uit het verpakkingsmateriaal van vliegtuigonderdelen. Zou je toch niet meer zeggen als je nu op de luchthaven van Brussel rondloopt.

Brugge en de kust

Als we de Video CD over Brugge starten, blijkt de serie opeens een andere naam te hebben gekregen: Onze Vlaamse Steden Toen & Nu. Nou ja, dat zal wel iets te maken hebben met de al genoemde Video CD's over Luik en Charleroi. En aangezien Brussel natuurlijk de enige echt tweetalige stad is, kon men die aflevering noch Vlaams, noch Waals noemen. Hoe dan ook, de Video CD over Brugge behandelt in één moeite door ook meteen de kuststreek, zoals de populaire vakantiebestemming Oostende. Brugge heeft volgens de geschiedenisboekjes namelijk altijd al een relatie met de zee gehad. De stad blijkt ook nogal wat geheimpies te herbergen. Wie wist bijvoorbeeld dat het vierhonderd jaar oude stadsplan van Brugge tegenwoordig nog steeds perfect bruikbaar is? En weet u waar de benaming 'de beurs' vandaan komt? Precies, van de Brugse familie de Beurse. Oh ja, en die kust die we hierboven al even noemden, is een creatie van de laatste tweehonderd jaar. Zwemmen werd eeuwenlang zelfs beschouwd als immoreel!

Conclusie

Natuurlijk zijn deze Video CD's interessant voor onze Belgische lezers, maar het is ook geen nieuws dat Belgische steden in Nederland zeer populair zijn. Er zijn dan ook zonder twijfel volop Nederlanders die meer willen weten over Brussel, Brugge of andere Belgische steden en dan biedt de serie *Onze Steden Toen & Nu* een uitstekend beeld van de ontstaansgeschiedenis en groei van deze steden. Het ontbreken van een indeling in hoofdstukken zullen we dan ook maar verklaren met de opmerking dat je deze discs gewoon helemaal moet zien, zonder iets over te slaan. Handig is het natuurlijk dat de Video CD's tweetalig zijn. Vlamingen, Walen of Nederlanders, elke CD-i-bezitter kan nu alles te weten komen over de belangrijkste Belgische steden.

Onze Steden Toen & Nu BMG Video

Eén van de leukste accessoires

Eén van de leukste accessoires om voor je CD-i-speler te kopen, vinden wij persoonlijk nog altijd de Peacekeeper. Met deze plastic revolver kun je in een aantal spellen rechtstreeks (via infrarode stralen) op je TVscherm schieten. De Peacekeeper is momenteel onderwerp van een leuke actie. Wie namelijk één van de spellen koopt die werken met de Peacekeeper, krijgt het pistool tijdelijk voor 89,95 in plaats van 139,95 (zolang de voorraad strekt). Voor ons was dat in ieder geval een goede gelegenheid om die Peacekeeper-spellen weer eens uit de kast te halen.

René Janssen

René reloads his Peacekeeper

Mad Dog McCree I en 2

De speler kruipt in deze Wild West-spellen in de huid van een scherpschutter, die het opneemt tegen de outlaw Mad Dog McCree. In het plaatsje Tucson is de dochter van de burgemeester ontvoerd door Mad Dog, die bovendien de sheriff opgesloten heeft in zijn eigen gevangenis. Mad Dog McCree 1 en 2 zijn eigenlijk interactieve westerns, met fraaie full-motion videobeelden waarmee je jezelf John Wayne waant. Van alle kanten duiken outlaws op, die meteen beginnen te schieten. Gelukkig beschik je over het Peacekeeper-pistool, al kun je het vizier ook met behulp van een andere besturingsmethode over het scherm bewegen. Dat laatste geldt trouwens voor alle hier besproken

spellen. De kwaliteit van de filmbeelden is uitstekend, met name deel 2 ziet er schitterend uit. De opzet van het tweede deel is trouwens net even leuker dan z'n voorganger. Je hebt in *Mad Dog 2* namelijk verschillende manieren om het verhaal te voltooien, omdat je de hulp kunt inroepen van één van drie gidsen. Beide spellen, die totaal verschillende verhalen hebben, bestaan uit drie speelniveaus en vooraf kan er ook geoefend worden. Soms is het moeilijk te zien wanneer een outlaw opduikt. In *Mad Dog 1* zit bijvoorbeeld een scène waarin op je wordt geschoten door een piepklein raampje. Bij je volgende poging weet je weliswaar wat je hier kunt verwachten, maar het blijft toch moeilijk om hier niet één van je drie levens te verliezen.

Who shot Johnny Rock?

Dit schietspel is qua opzet min of meer vergelijkbaar met beide Mad Dog McCree-spellen. Ook hier gaat het namelijk om een interactieve film, waarin de speler zich al schietend een weg langs allerlei vijanden moet banen. De omgeving en periode waarin één en ander zich afspeelt, is echter heel anders. Johnny Rock speelt in de jaren dertig, in het Amerikaanse gangstermilieu. Het verhaal draait om de moord op nachtclubzanger Johnny Rock. Verdachten zijn er genoeg, althans volgens zijn roodharige vriendin. Deze roept de hulp in van een privé-detective, jij dus. Al snel wordt duidelijk dat de moordenaar er alles aan doet om te voorkomen dat je hem/haar ontmaskert. Een bezorger komt bloemen brengen, maar trekt plotseling een machinegeweer tevoorschijn. Snel terugschieten met je Peacekeeper is dan natuurlijk de enige oplossing. Om de identiteit van de moordenaar te ontdekken, moet je een aanwijzing te pakken krijgen die in Johnny Rock's kluis ligt. Om de kluis te kunnen openen, moet je echter eerst jeder van de verdachten een cijfer van de code ontfutselen. De verhaallijn is in principe steeds hetzelfde. De volgorde waarin de scènes worden afgespeeld, verschilt echter per spel. Net als bij de Mad Dog-spellen kun je je progressie constant saven. Door dat regelmatig te doen, kom je altijd wel aan het eind van het spel.

Thunder in Paradise

De TV-serie Thunder in Paradise (in ons land door Veronica uitgezonden) is het eerste echt interactieve TV-programma. Gelijktijdig met de opnamen voor de normale TV-aflevering ("The M.A.J.O.R. and the minor") werden namelijk opnamen gemaakt voor het CD-i-spel. Het resultaat is een tweetal schijfjes: één met de normale TV-aflevering, en een tweede met de interactieve show. Het verhaal is in beide versies gelijk, het verschil is dat je in de interactieve aflevering zelf de hoofdrol speelt. In deze aflevering van Thunder in Paradise spelen ex-worstelaar Hulk Hogan en Chris Lemmon natuurlijk weer de rollen van Spence en Bru. Deze ex-mariniers varen in een razendsnelle en tot de tanden bewapende speedboat door het Caribisch gebied en beleven daar allerlei avonturen. In dit geval nemen ze het op tegen hum aartsvijand Rampike, die het up de dochter van Spence voorzien heeft. Ze worden daarin bijgestaan door neefje Zack, wiens rol jij op je neemt. Het spel bestaat uit drie

delen, die eventueel ook apart kunnen worden gespeeld. In het eerste level zit je in de speedboat en komen er van vier zijden raketten en andere projektielen op je af. Met behulp van de Peacekeeper stuur je een vizier over het scherm in een poging alles af te weren. In level twee loop je over een tropisch eiland en duiken er overal vijanden op. In het derde level loop je door een laboratorium, waar de uiteindelijke confrontatie met Rampike volgt. Het idee van zo'n interactieve TV-serie is leuk gevonden en ook prima uitgevoerd. Het enige bezwaar is eigenlijk dat de full-motion videobeelden even haperen zodra een vijand opduikt in het tweede of derde deel. Je weet dan automatisch dat er iets gaat gebeuren en dat maakt het spel soms wat te makkelijk. Aan de andere kant duiken vijanden nooit exact op dezelfde plaats op, zoals bij vergelijkbare spellen soms wel het geval is.

Chaos Control

De hiervoor besproken spellen waren allemaal min of meer vergelijkbaar van opzet. Full-motion videobeelden en het feit dat je de afloop van het verhaal zelf mede bepaalt waren daarvoor verantwoordelijk. Chaos Control is echter net even anders. Het grootste verschil is dat het hier niet om echte acteurs gaat, maar om (manga-achtige) tekenfilm-graphics. Chaos Control speelt in de toekomst, en de

> aarde wordt bedreigd door een invasie van de

Kesh Rhan. Als luitenant Jessica Darkhill voer je een bataljon ruimtejagers aan, die zich geplaatst zien tegenover een gigantische overmacht. Zelf heb je geen invloed op de richting waarin je jager zich beweegt. De

3D-actie zie je als het ware alsof je naar een film zit te kijken. Het enige dat je hoeft te doen, is mikken op vijanden en ze neerhalen voordat ze jou raken. Chaos Control is opgebouwd uit diverse gevarieerde levels. Het spel begint in Manhattan, waar je tussen de wolkenkrabbers doorvliegt. Vervolgens kom je (in verkleinde vorm) terecht in het hart van een computer, waar je het opneemt tegen een virus. Ook bestrijd je de Kesh filhan in hun eigen luchtruim, waar je uiteindelijk terechtkomt in een gigantisch doolhof.

f 50,- korting op Peacekeeper bij aankoop van één

> Mad Dog McCree 1 f 129.93 Bfr. 2.699

Mad Dog McCree 2 f 119,93 Rfr. 2.199

Johnny Rock? £ 119.93 Bfr. 2.199

Thunder in Paradise f 119,95 Bfr. 2.199

Control f 119.93 Bfr. 2.199

Philipscdi.com

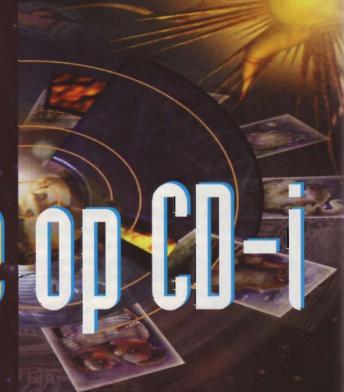
Het Staat in de Sterren en Time Life Astrology

Astrologie

Het is een bekend verschijnsel dat de mensheid vlak voor een eeuwwisseling altijd extra geïnteresseerd is in de toekomst. De vraag wat de komende eeuw gaat brengen, hoort blijkbaar onlosmakelijk bij de 'fin-de-siècle' periode. De komende eeuwwisseling is natuurlijk een heel bijzondere. Het is niet alleen het einde van de twintigste eeuw, maar ook van het tweede millennium. Of het verschijnen van astrologieprogramma's op CD-i daar ook iets mee te maken heeft, zullen we wel nooit weten. Feit is in ieder geval dat pa het al eerder verschenen Time Life Astrology er onlangs nog een tweede astrologietitel werd uitgebracht: Het

René Janssen

Staat in de Sterren.

De sterren vertellen

Time Life Astrology

Time Life Astrology is dus al een wat oudere titel, maar dat zie je er nauwelijks aan af. Het is een uitstekend geproduceerde CD-i, die astrologieliefhebbers heel wat uurtjes plezier en nuttige informatie biedt. Het volledig Engelstalige programma werkt via een eenvoudig hoofdmenu, dat vier opties biedt: overview, history, horoscope en charting. Overview leidt naar een opsomming van de mogelijkheden van deze CD-i. History geeft een historisch overzicht van de astrologie, via vier perioden: ancient times (de oudheid), opkomst van de astrologie (het jaar 1 tot 1600), nieuwe gezichtspunten (1600 tot 1900) en de twintigste eeuw. De

Charting-optie gaat uitgebreid in op de achtergronden en theorieën van de astrologie en is een goede inleiding voor beginnende astrologen. Ook kun je via deze optie een algemene beschrijving beluisteren van je sterrenbeeld, inclusief een aantal voorbeelden van beroemde personen met hetzelf-

de sterrenbeeld.

Philipscdi.com

liefdeshoroscoop

Geboortegegevens

Als we de horoscoop-optie selecteren, krijgen we drie nieuwe opties voorgeschoteld: geboorte-horoscoop, dagelijkse horoscoop of compatibiliteits-horoscoop. Als we geboorte kiezen, verschijnt een fraai scherm vol Griekse afbeeldingen, waarop een bestaande naam kan worden gekozen of een nieuwe naam kan worden ingevoerd. De ingevoerde gegevens worden namelijk opgeslagen in het geheugen van de CD-i-speler, zodat je niet steeds opnieuw je naam en geboortegegevens hoeft in te voeren. Met het invoeren van een naam en geboortedatum ben je er trouwens nog niet. Om een accurate horoscoop te kunnen berekenen, heeft het programma ook je geboorteland en -plaats nodig, plus (zo exact mogelijk) de geboortetijd. Nou ben ik persoonlijk in Beverwijk geboren, maar die plaats kent deze CD-i dus niet. Dan maar iets kiezen wat er in de buurt ligt (Haarlem), want dat zal wel niet zo gek veel uitmaken. Na het invoeren van alle gegevens zet een klik op de optie Chart het programma aan het rekenen.

Het Staat in de Sterren

De opzet van deze recentelijk uitgebrachte CD-i is min of meer gelijk aan Time Life Astrology: een hoofdmenu met vier opties, een korte intro, informatie over astrologie en de geschiedenis ervan, plus de mogelijkheid om een persoonlijke en relatie-horoscoop te bekijken. Het Staat in de Sterren is een CD-i die ontwikkeld is met de medewerking van een aantal erkende astrologen. Ondanks de soms nogal speels gepresenteerde gegevens, is het dan ook een serieuze CD-i. De (Nederlands) gesproken teksten en horoscooprapporten worden verzorgd door Han 'Wordt Vervolgd' Peekel, wiens bedrijf de CD-i ook heeft geproduceerd. Het Staat in de Sterren is vooral een CD-i over liefde en relaties. De

CD-i gaat onder andere in op de vraag hoe romantisch iemand is, hoe hij/zij tegenover relaties staat, wat de persoon in kwestie prettig vindt op sexgebied, en waar de sterke en zwakke punten liggen op het gebied van gezinsleven, intimiteit, vakantie, romantiek of communicatie. Ook worden vraagstukken behandeld zoals naar wat voor persoon u moet zoeken als u uitgaat en hoe belangrijk zaken zoals huiselijkheid, kinderen, geld, uitgaan of intimiteit zijn (zowel voor ons zelf als binnen een relatie).

Eindrapport

Na een paar seconden verschijnt vervolgens een zogenoemde geboortekaart, een kaart van het heelal met de stand van de sterren en de planeten op het moment van de geboorte. Voor beginners op dit gebied komt deze kaart vol tekentjes nogal ingewikkeld over. Gelukkig worden de gegevens voor je geïnterpreteerd door middel van (Engels) gesproken teksten. Wie de teksten liever leest, kan op de Text-knop klikken, waarna een uitgebreid rapport op het scherm verschijnt. Het moet gezegd worden, de persoonlijkheids- en karakteromschrijvingen die het resultaat waren van de voor een aantal proefpersonen ingevoerde gegevens, klopten vrij aardig. Behalve de geboortehoroscoop kan ook een dagelijkse horoscoop worden berekend. De opzet is hetzelfde: de computer berekent de huidige sterrenstand en trekt hieruit z'n conclusies. Eén van de leukste opties op de Time Life Astrology CD-i is de compatibiliteits-horoscoop. Na het invoeren van je gegevens en die van (bijvoorbeeld) je levenspartner, verschijnt een overzicht van de mate waarin de karakters met elkaar overeenkomen. Sterke en zwakke punten van je relatie (van tevoren kun je aangeven of het om een vriendschappelijke of een liefdesrelatie gaat) worden er uitgelicht, en het is ook mogelijk om de relaties van een bepaalde persoon in z'n algemeenheid te bestuderen.

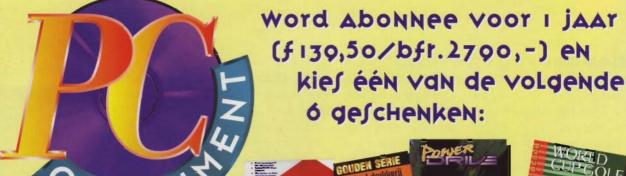
Astro-test

Grafisch ziet Het Staat in de Sterren er beter uit dan Time Life Astrology. Een beetje futuristisch eigenlijk, in plaats van de vooral op de Griekse oudheid gebaseerde beelden die z'n voorganger begeleiden. Een ander belangrijk verschil is uiteraard het feit dat we het hier over een product van vaderlandse bodem hebben, met teksten in onze eigen taal. Ook het invoeren van de plaatsnaam is nu geen probleem. Niet alleen Beverwijk is bekend, ook de kleinste gehuchten hebben een plaatsje gevonden op deze CD-i. Na het invoeren van naam, sexe, geboortedatum, -tijd en -plaats verschijnt een menu met vijf opties: 'wat zoek [ii]', 'jouw liefdesleven', 'jouw liefdeskeuze nu', 'jouw 12 liefdesthema's' en 'jouw liefdesvoorspellingen'. ledere optie leidt weer naar een aantal subopties. 'Wat zoek jij' voert bijvoorbeeld naar vier nieuwe mogelijkheden: wat zoek jij op het gebied van romantiek, liefde, de perfecte partner en sex. De optie 'Jouw liefdeskeuze nu' leidt naar de zogenoemde Astro-test, waarmee

je kunt bepalen welke partner op dit moment het prettigste gezelschap is. Na het beantwoorden van een aantal vragen volgt een eerste

Sierra Originals

Intris banktier

DOR WINDOWS

INT. 2

INT. 4

🗫 Het leukste computerblad van Nederland en België

🗫 Het duidelijkste computerblad van Nederland en België

🗫 Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol programma's

U bespaart per jaar een kleine f 40,-/Bfr. 800 (of f 110,-/Bfr. 2200 in twee jaar)

🕒 U krijgt fantastische welkomstgeschenken

Word Abonnee voor 2 jaar (f 249,-/bfr. 4980) en u ontvangt:

Ja, ik word abonnee van PC Consument	voor 1 of 2 jaar*:
Naam: M/V Adres:	Tripe van beraining iteaeriana.
Postcode: Plaats:	T Markitaina askala kadana
Telefoon:	Banknummer/Gironummer:
Handtekening:	Wijze van betaling België:

*Aankruisen wat gewenst is: 1 jaar of 2 jaar geschenk omcirkelen: nr. 1 nr. 2 nr. 3 nr. 4 nr. 5 nr. 6

Stuur de BON naar: PC Consument,

Antwoordnummer 1228, 2000 VG Hasslein (postegel niet nodig) wijze van beraiing beigie:

☐ 1k heb mijn abonnementsgeld overgemaakt c rekeningnummer 230-0292065-18, ten nam van de Generale Bank NV in Turnhout, ter atter tie van PC Consument.

advies, maar vervolgens kun je ook nog een aantal vervolgvragen beantwoorden om de keuze nog verder uit te diepen. De laatste optie in het hoofdmenu ('Liefdesvoorspellingen') is een dagelijkse horoscoop, maar dan wel weer puur gericht op liefde en relaties. Voor iedere dag van het jaar kan de horoscoop worden beluisterd, al zijn er ook dagen dat de 'sterren niets te melden hebben'.

Relatiehoroscoop

Behalve de bovengenoemde opties in de geboortehoroscoop biedt Het Staat in de Sterren ook een Relatiehoroscoop. Hierbij selecteer je de gegevens van twee personen, waarna de CD-i weer aan het werk gaat. Het resultaat is een liefdeshoroscoop en een overzicht van 'jullie 12 liefdesthema's'. De liefdeshoroscoop bestaat uit korte teksten op een flink aantal gebieden: intimiteit/sex, levensovertuiging, doelen, gezamenlijke vrienden, wat we missen, liefde, huishouden, vrije tijd, zo zien anderen ons, geld en bezittingen, communicatie, wonen en kinderen. De twaalf liefdesthema's leiden naar een scherm met daar-

op twaalf in de betreffende relatie belangrijke thema's, zoals kinderen, kletsen, actie, vriendschap, ontspanning, trouw en dergelijke.

Conclusie

Hoewel Time Life Astrology en Het Staat in de Sterren qua opzet op een heleboel punten vergelijkbaar zijn, verschillen ze ook nogal van elkaar. Het Staat in de Sterren is in de praktijk het prettigst om mee te werken, onder andere natuurlijk vanwege de Nederlandse taal, en de nadruk ligt volledig op liefde en relaties. De persoons- en karakteromschrijvingen zijn bij beide CD-i's vaak verrassend accuraat., al zitten ze soms natuurlijk ook wel eens mis. Dit doet echter niets af aan het feit dat je urenlang heel plezierig met deze CD-i's bezig kunt zijn. En het geeft wellicht een heel nieuw inzicht in je relatie met je partner!

Het Staat in de Sterren is intensief gebruikt in de TV-show Strikt Persoonlijk van Ralph Inbar. Time Life Astrology Engels f 99,95 Bfr. 1.799 Het Staat in de Sterren Nederlands

Steeds vaker komen er Tips & Trucs-vragen binnen via Internet, en met het CD-i Internet-pakket zal de digitale postbus beslist steeds voller worden. Maar ook de ouderwetse postzak was weer goed gevuld. Geen paniek als jouw vraag er deze maand niet bij zit, hij komt beslist aan bod.

René Janssen

Onze oproep om een oplossing aan te dragen voor het doolhof (naar aanleiding van de brief van mevrouw Kop uit Breda) is niet bepaald onbeantwoord gebleven. Talloze lezers en lezeressen stuurden de oplossing. In de vorm van getekende kaartjet, handige tips en nog veel meer. Henk Tappel stuurde bijvoorbeeld een e-mail berichtje met twee methoden. Om te beginnen kun je natuurlijk gewoon een kaart tekenen op ruitjespapier. Wat omslachtig, maar het werkt. De inzending van Jim Zaal uit Amsterdam is wat dat betreft trouwens het vermelden waard. Hij vergezelde zijn oplossing namelijk van een hele fraaie tekening Ten tweede is er de (ook door

Varsseveld stuurden tenslotte een hele korte methode: de route naar voren, rechts, rechts, links, rechts, links, rechts leidt volgens hen het snelst naar de uitgang. Diezelfde Stefan Leenaars heeft trouwens overal naar het 7th Guest-boek gezocht, maar het tot nu toe nog niet gevonden. Misschien helpt het als je de namen van de schrijvers weet: Matthew J. Costello en Craig Shaw Gardner.

Mevrouw van Ingen uit Utrecht is nog maar net begonnen in The 7th Guest, en weet niet wat ze moet doen in de eetkamer. De puzzel verschijnt wel, maar wat ze ook doet, er gebeurt verder niets. Vreemd, misschien een foutje in de schijf? Het gaat namelijk gewoon om de puzzel met de taart die in gelijke stukken verdeeld moet worden. Ons advies is even te bellen met de Philips Consumentenlijn (06-8406), daar kunnen ze u vast wel verder helpen.

The 7th Guest

Een aantal lezers heeft overigens gevraagd of het vervolg op The 7th Guest (The 11th Hour) ook uitkomt op CD-i. Op dit moment ziet het daar nog niet naar uit, maar we hebben wel goed nieuws over een ander adventure. Het van de PC bekende adventure Myst zal naar alle waarschijnlijk namelijk wel op CD-i verschijnen, men is hiervoor bij Philips in een vergevorderd stadium.

anderen, zoals mevrouw Schaub uit Herentals) aangedragen 'rechterhand-regel': door consequent overal waar dat kan rechtsaf te slaan, volg je als het ware de binnenkant van de buitenmuur en kom je vanzelf bij de uitgang. Ook dit kan even duren, maar succes is gegarandeerd. André van der Laarse uit Heemskerk voegt hier nog aan toe dat een vergelijkbare methode is beschreven in het boek Spelen met Puzzels (uitgeverij de Bezige Bij). Zowel Stefan Leenaars uit Zwanenburg als Theo Rougoor uit

Met behulp van een aantal lezers zijn we er inmiddels achter hoe die passwords in Christmas Crisis nou precies werken. De heer van Rossum stuurde zijn oplossing zelfs per e-mail. Hoe dan ook, dit was z'n e-mail bericht:

To: cdi@hub.nl

From: G.A.vanRossumSubject: Christmas crisis level codes

Geachte redactie.

Naar aanleiding van de vraag hoe in Christmas Crisis met levelcodes wordt omgegaan, schrijf ik u hier mijn ervaring.

Indien voldoende punten op een bepaald level gemaakt zijn, verschijnt bij het behalen van dat betreffende level bij het scorescherm een levelcode in de vorm van een aantal symbolen, zoals een kerstbal, kaars, kerstkrans, etc. Deze symbolen komen overeen met de data die op het startscherm te vinden zijn.

20 = engeltje, 21 = kerstbal. 22 = kerstklok, 23 = cadeautje, 24 = kaars, 25 = kerstkrans en 26 = ster.

Zo is de levelcode van level 3 bijvoorbeeld: 25 20 21 21 20 21. Als deze getallen achtereenvolgens aangeklikt worden op het startscherm, mag de speler op dit level beginnen. Indien u geïnteresserd bent, kan ik U de codes van de volgende levels aanleveren: 2, 3, 4, 5, 10, 13, 18 en 24. Maar aangezien net als in The Apprentice een bepaald level een aantal motorische vaardigheden vereist, is het interessanter deze zelf te ontdekken.

Bedankt meneer van Rossum, maar die levelcodes stuurde Remco Samuels ons al op. Dit zijn ze (zoals gewoonlijk, alleen in uiterste nood gebruiken, en geef ons niet de schuld als u uw spelplezier erdoor verpest!):

level	code
2	23, 24, 20, 25, 23, 20
3	25, 20, 21, 21, 20, 21
4	25, 24, 23, 21, 20, 20
5	24, 24, 25, 26, 20, 25
7	21, 24, 23, 24, 25, 25
8	21, 20, 25, 21, 20, 25
10	21, 24, 23, 25, 22, 23
. 11	22, 20, 21, 21, 20, 26
12	21, 20, 23, 21, 26, 23
13	20, 22, 25, 21, 21, 25
14	26, 20, 26, 21, 20, 26
18	21, 21, 26, 24, 24, 21
19	26, 24, 24, 23, 22, 21
21	25, 24, 25, 20, 20, 26
22	23, 24, 24, 23, 24, 24
23	25, 26, 22, 21, 21, 20
24	20, 21, 22, 25, 21, 20

Remco schrijft er nog bij dat hij tot diep in de nacht heeft geprobeerd de resterende codes te vinden, maar tot nu toe zonder resultaat. Zijn er misschien andere lezers die meer succes hadden?

Alice in Wonderland

Nog nooit hebben we zoveel brieven en telefoontjes binnengekre-

gen als op onze vraag over het raadsel in Alice in Wonderland (wat gaat weg als je gaat staan en komt terug als je gaat zitten). Het juiste antwoord hebben we inmiddels al een keer gepubliceerd, maar voor iedereen die het gemist heeft: SCHOOT is het enige juiste antwoord (en dus niet KNIE of SCHADUW zoals sommigen dachten). J.G. Hartog uit Haarlem voegt hier aan toe dat ie met die oplossing op zich nog niet zoveel opschiet. Je moet namelijk eerst de hoed van de hoedenmaker hebben, waarmee je kunt vliegen. Daarna ga je weer helemaal terug, waar je voor het eerst de lachjeskat ontmoet. Vanaf dat punt vlieg je naar de rechter bovenhoek en kom je bij een deur, waar je in moet gaan. Daar krijg je een slaapliedje en moet je weer helemaal terug naar de boom, waar je in kunt klimmen. Als je daar omhoog vliegt, kom je bij een nest jonge vogeltjes. Zing het slaapliedje voor hen en hun moeder en loop naar rechts om beloond te worden.

Ook Medard Martens uit het Belgische Gent stuurde een aantal aanvullingen. Zijn eerste tip is dat het spel is onderverdeeld in vijf delen: het konijnehol, de tranenpoel, onder het fornuis, het spiegelhuis en het station. Verder schrijft ook Medard dat de theevisite enkel te bereiken is met de hoge hoed. Deze moet dus eerst worden gehaald bij de hoedenmaker. Deze is te bereiken onder het fornuis, via het schaakbord en je moet hem

eerst een theekop geven. Medard stuurt ook meteen de oplossingen van alle raadsels. Let op: alleen verder lezen als je er echt niet meer uitkomt. Dit zijn de oplossingen: hoge hoed, schoot, vleermuis, boterbloem, vlinder, ei, nee, hoedenmaker, Alice, nachtmerrie. De liedjes zijn: val in het konijnehol (in de balzaal), zout de kat maar op (in de muziekkamer), houd je snaveltjes dicht (de theevisite), een waaier voor konijnen (in het blokkenhuis), maai, maai, maai (in de muziekkamer), rinkel, tink, draai de sleutel (van de kat) en Koningin Alice (in de muziektent).

De 10-jarige Marijn en 13-jarige Marina uit Duiven zitten vast in Alice in Wonderland. Ze komen op een gegeven moment namelijk bij de hoedenmaker, maar weten niet hoe ze hier langs moeten komen. Nou, zoals je hierboven al hebt kunnen lezen, verwacht hij een theekopje van je. Dat kopje heb je als het goed is al vrij snel in het begin van het spel gevonden na een woordenwisseling met een salamander (en nadat je bij het witte konijn handschoenen hebt geruild tegen een waaier).

Tefris

De vreemdste brief van deze maand is afkomstig van M. Van den Berg uit Nieuw-Lekkerland. Tijdens het spelen van Tetris (level 6) liep er volgens hem/haar namelijk opeens een hondje links onder in het beeld.

Het is slechts één keer voorgekomen en sindsdien is het hondje niet meer gesignaleerd. Zijn er meer mensen die dit verschijnsel hebben gezien? We hebben het nog maar even nage-

vraagd bij Philips en daar moesten ze het antwoord ook schuldig blijven. We vermoeden echter dat het een ingebouwd grapje is van een programmeur, dat alleen onder bepaalde voorwaarden opduikt. Bij Philips kennen ze nog zo'n grapje: in het voetbalspel Striker Pro kan onder bepaalde omstandigheden (geen idee welke helaas) een speler naar de middenstip lopen en het liedje My Way gaan zingen. Echt waar!

Pac-Panic

In CD-i Magazine nummer 2 van dit jaar publiceerden we de passwords van de eerste dertig levels van Pac-Panic, maar inmiddels heeft een aantal lezers het spel al volledig uitgespeeld. Met dank aan onder andere Rob Engeltjes, Maarten van Laanen, de heer of mevrouw Hoedeman, Toon de Graaf, Ronnie Mauw, Geert van Bommel, Jos Diksmevrouw Timmermans en H.C. de Kort zijn hier de resterende codes:

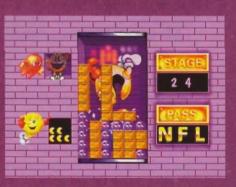
level	code	level	code
31	FLT	66	BRP
32	SKM	67	MRS
33	QTN	68	PPY
34	SMN	69	SWT
35	TGR	70	WTM
36	WKR	71	FST
37	YYP	72	SLW
38	SLS	73	XWF
39	THD	74	RGJ
40	RMM	75	SNC
41	CNK	76	BKP
42	FRB	77	CRN
43	MLR	78	XNT
44	FRP	79	RNT
45	SDB	80	BSK
46	BQJ	81	JWK
47	VSM	82	GSN
48	RDY	83	MMT
49	XPL	84	DNK
50	WLC	85	HPN
51	TMF	86	DCR
52	QNS	87	BNS
53	GWR	88	SDC
54	PLT	89	MRH
55	KRW	90	BTF
56	HRC	91	NSM
57	PRN	92	QYZ
58	CNT	93	KTT
59	BTT	94	FGS
60	TMP	95	RRC
61	MNS	96	YLW
62	SWD	97	PNN
63	LDM	98	SPR
64	YST	99	СНВ
65	QTM	100	LST

Toon de Graaf geeft bij zijn codes nog het volgende commentaar. Samen met zijn vrouw Bettie heeft hij het spel uitgespeeld en daar zijn heel wat uurtjes zweten in gaan zitten. Beiden vinden het erg jammer dat het spel ophoudt bij honderd levels. Tot level 50 vinden ze het spel "doenlijk", maar dan wordt het ingewikkelder. De nummers 62, 70, 74, en 75 zijn al echte "rakkers" en de levels 90 tot en met 100 zijn echte "hersenbrekers" Ronnie Mauw schrijft tenslotte nog over Pac-Panic dat hij het slotbeeld na het honderdste level vindt tegenvallen. Inderdaad Ronnie, wij hebben ook wel eens een fraaier einde gezien.

Zowel Toon als Ronnie zijn trouwens heel benieuwd hoe ze het één-tegenéén spel kunnen spelen. Dat is soms inderdaad een beetje problematisch,

en dat heeft alles te maken met de verschillende modellen CD-i-spelers. Op een CD-i 210-00 en op een 210-20 moet namelijk de achterpoort gebruikt worden voor de tweede joypad. Bovendien moet je het spel dan opstarten met die tweede joypad en niet met de eerste (aan de voorzijde) of de afstandsbediening. Op de CD-i 210-40 is zelfs een speciale poortsplitter nodig om het spel met z'n tweeën te kunnen spelen.

( ) - i i s K i N) = (S P = L

Al het mooie zit van binne

Er zijn weer enkele succesvolle prenten-

boeken voor peuters en kleuters op Video
CD gezet. Dit keer *Het Allermooiste Ei en*andere verhalen. Vooral dieren als
kippen, varkens en muizen spelen in deze
verhalen de hoofdrol.

Lennie Pardoel

Naast Het Allermooiste Ei, bevat deze Video CD nog vier andere verhalen. Laat me eerst eens wat meer over dat ei vertellen.

We maken kennis met drie kibbelende kippen. Ze ruziën de hele dag over wie er nu het mooiste is. Puntje heeft de mooiste jurk, Langelat de mooiste benen en Vrouw Hanekam heeft het mooiste hoofd. De andere kippen beginnen zich steeds meer te ergeren aan al dat geruzie en raden de dames aan de koning eens om hulp te vragen. De drie kibbelaarsters volgen deze raad op. Daar gearriveerd mompelt de koning dat al het mooie niet aan de buitenkant zit, maar van binnen. Om nu te weten wie van de kippen echt het mooiste in zich draagt, moeten ze maar eens een ei gaan leggen. De koning maakt er een wedstrijd van en belooft de hen met het mooiste ei tot prinses te kronen.

De wedstrijd

Puntje begint met leggen. Het duurt uren, maar dan komt er toch echt een heel mooi ei tevoorschijn. Zo'n perfect en zo'n glad ei heeft nog nooit iemand gezien. De kippentoeschouwers hebben nu al medelijden met de volgende kandidaat Langelat, want die zal deze topprestatie nooit kunnen verbeteren. Maar wat gebeurt er? Langelat legt een reuze-ei. De oh's en ah's zijn niet van de lucht. Wat zou Vrouw Hanekam hier nu nog aan kunnen toevoegen? Als zij aan de beurt is, wachten de koning en zijn gevolg met spanning af. Hanekam loopt roder en roder aan en dan... komt er een vierkant ei onder haar vandaan. Een ei met allerlei kleuren. Nu weet

Prentenboeken voor peuters en kleuters

TO TO THE PARTY OF THE PARTY OF

de koning echt niet meer welke hen hij tot prinses moet kronen. Daarom besluit hij ze maar alledrie de wedstrijd te laten winnen. En zijn drie prinsessen schijnen nog heel veel eieren gelegd te hebben.

Nette kleren

Rooksignalen stijgen op uit het bos van Knorland. De varkens lezen eruit dat Dikhuid gaat trouwen en dat ze allemaal uitgenodigd zijn voor de bruiloft. Daar hebben ze wel zin in. Met z'n allen trekken ze naar Dikhuid. Daar aangekomen stelt Dikhuid hen voor aan zijn toekomstige echtgenote. Hoewel zij de grote opkomst zeer waardeert, heeft ze één bezwaar, namelijk de stank. Ze moeten eerst maar eens schoongespoten worden en nette kleren aantrekken. Dat spuiten is geen probleem, maar die kleren...waar halen ze die vandaan? Dikhuid heeft een idee. Hij gaat ze op hun huid schilderen. leder varken mag zelf kiezen wat hij aan wil. Zo begint het feest met de meest prachtig beschilderde gasten. Ze dansen en eten de hele nacht. Dat er een regenbuitje losbreekt, deert hen ook niet. Maar dat die kleren daardoor afspoelen is natuurlijk minder leuk. Dikhuid vindt het echter geen probleem. "Kom mee", zegt hij, en gezamenlijk wentelen ze zich ter afsluiting van het feest weer eens lekker in een modderpoel.

Dokter de Sato

Doktor de Soto is een gerenommeerd tandarts. Met zijn kleine muizehanden kan hij ieder dier, groot of klein, van zijn tandpijn afhelpen. De enige dieren die niet bij hem op consult mogen komen - en dat staat ook op zijn uithangbord - zijn de voor hem en zijn vrouw levensbedreigende dieren, zoals natuurlijk in de eerste plaats de kat. Voor grote dieren heeft hij een speciale kamer waarin hij zich via een door zijn vrouw bediende katrol in de te behandelen monden kan laten hijsen. Op een dag komt er weer eens een groot dier aan de deur, huilend van de pijn. Het is echter een vos en dus een levensbedreigend beest voor muizen. Toch hebben de dokter en zijn vrouw medelijden met de vos en besluiten ze hem te behandelen. Maar tijdens de verdaving horen ze de vos dromen over een lekker hapje muis met een snufje zout en een glas witte wijn. Wat moeten ze nu doen? 's Nachts kunnen de dokter en zijn vrouw er niet van slapen, want de volgende dag komt de vos zijn nieuwe kies halen. Ze bedenken een plan. Net als de kies 's ochtends wroeg in de bek van de vos is geplaatst en de vos zich niet kan bedwingen, blijkt dat zijn kiezen aan elkaar gelijmd zijn. De muizen zijn de vos dit keer te slim afgeweest.

De Hoed

In dit verhaal leidt een hoge hoed een eigen leven. Op een dag waait hij van het hoofd van een rijke man. Omdat de man haast heeft, gaat hij er niet meer achteraan. We zien de hoed door de lucht vliegen en op het hoofd terechtkomen van de arme Benito Badoglio. En dan blijkt de hoed niet zomaar een hoed te zijn. Hij brengt Benito veel onverwacht geluk. Zoveel geluk zelfs dat hij er zeer rijk van wordt en met een echte gravin in het huwelijk treedt.

De betoverde spaghettipot

In Calabria, de voet van Italië, leeft een oud vrouwtje dat wonderen kan verrichten. Ze kan mensen van de ergste ziektes genezen en hier heeft ze het dan ook zeer druk mee. En omdat ze steeds ouder wordt, plaatst ze op een dag een advertentie voor een hulp in de huishouding. Domme Aart lijkt het wel wat en nog diezelfde dag staat hij bij haar voor de deur. Het vrouwtje wil hem aannemen, maar op één voorwaarde en die luidt dat Aart nooit aan de spaghettipot mag komen. Aart belooft het. Toch kan hij zijn nieuwsgierigheid na een aantal weken niet meer bedwingen. Hij herhaalt de spreuk die hij het vrouwtje heeft horen zeggen en de pot puilt uit van de spaghetti. Alle inwoners van het dorp mogen van hem een bordje komen halen. Zo voelt hij zich geen domme Aart meer. Maar dom blijkt en blijft hij helaas toch, want als de spaghetti het huis uitpuilt weet hij niet meer hoe hij de pot moet stoppen. Drie kushandjes waren genoeg geweest, maar dat was hij vergeten.

Tot slot

De eerste twee verhalen zijn van Helme Heine. Hij heeft de verhalen geschreven en zelf voorzien van illustraties. De overige verhalen zijn geschreven en geïllustreerd door William Steig, Tomi Ungerer en Tomie de Paola. Net als in de voorgaande prentenboekverfilmingen is er goed gebruik gemaakt van speciale effecten. Zo bewegen de dieren over de

tekening, terwijl hun plaats oorspronkelijk natuurlijk vastligt. Maar ook de wisselingen van het licht en de toevoeging van muziek bepalen het geslaagde resultaat. Wie had nu ooit gedacht dat prentenboeken met zoveel succes Video CD's konden worden? Je moet ze dan ook zien om het te geloven.

Het allermooiste Ei Nederlands f 39,95 Valkieser

Waargebeurde geschiedenis van André the Seal

Deze zeehond kijkt graag

Deze nu Nederlands
ondertitelde film over
André de zeehond is sinds
kort op Video CD te huur.
Het is een aandoenlijk
verhaal over een babyzeehond die door de mensen
opgevoed wordt. Vissers
hebben André's moeder
vermoord, waardoor de
kleine zeehond alleen
achterblijft. Gelukkig
wordt hij uit zee opgepikt
door de havenmeester.

an wal wordt baby André nat gehouden in een bad. Vader en dochtertje Toni proberen vanalles om het hem naar de zin te maken, maar drinken wil hij niet. Hij mist zijn moeder te veel. Het moment dat André zal sterven komt dan ook onheilspellend naderbij. Totdat Toni's moeder,

hoezeer ze ook tegen de hele onderneming is, met een oplossing komt. Ze maakt een zacht vel met speentjes erdoor en legt dat bij André neer. En ja hoor, dat is het enige wat het zeehondje wil. Net op tijd komt hij er weer bovenop.

Kunstjes en TV kijken

André gaat zich nu steeds meer thuisvoelen in het gezin van de havenmeester. Vooral Toni bouwt een sterke band met hem op. Zij leert de zeehond, die maar groeit en groeit, allerlei grappige kunstjes en als André zich verveelt, zet hij gewoon de televisie aan. Vooral programma's over lekkere hapjes hebben zijn voorkeur. Toch is niet iedereen zo blij met de aanwezigheid van André. De vissers verklaren de havenmeester voor gek. Ze willen juist van die visvreters af. Al met al dreigt de havenmeester door die onenigheid zijn baan kwijt te raken. Daarom wordt besloten André voor te bereiden op een terugkeer naar de natuur. Dat dat

niet makkelijk zal zijn, voel je wel aan. Meerdere keren keert André terug, maar binnenblijven in de winter doet hem ook wegkwijnen. Dus wordt er uiteindelijk besloten dat André naar een aquarium moet verhuizen. Toni mag hem daar zo vaak ze wil komen opzoeken.

Het bezoek

Het aquarium is een heel eind rijden en het duurt zeer lang voordat Toni haar boezemvriend kan ontmoeten. Als ze eindelijk André te zien krijgt, is ze zeer teleurgesteld want haar grote vriend blijkt helaas niet gelukkig te zijn. De verzorgers, die het beste met het dier voorhebben, zien dat ook wel in. Daarom wordt

na lang overleg toch besloten André weer vrij te laten. Vanaf dat moment begint de bijzondere, waargebeurde geschiedenis van de zeehond André, die ieder jaar weer terug zal komen in het dorp waar hij opgevoed is. En elk jaar als André het dorp bereikte, stroomden de toeristen toe en deed hij zijn kunstjes weer. Gelukkig zagen de vissers uiteindelijk ook wel in dat al die belangstelling hun inkomsten alleen maar ten goede kwam. (LP)

André the Seal Nederlands ondertiteld Verhuur PolyGram Video

THE ULTIMATE COUNTRY

Het zou flauw zijn om dit
artikel te beginnen met de
gevleugelde woorden:
Country & Western-muziek
begint de laatste jaren
steeds populairder te worden. Ten eerste omdat dat
een te gemakkelijke opening zou zijn, en ten tweede
omdat Country nooit is
weggeweest. Hoewel niet
zo extravagant als House of
Rap, leeft Country al sinds
jaar en dag in de harten van
miljoenen fans. Voor al die

fanaten is er The Ultimate

Een pretentieuze naam.

Country Video CD.

VIDEO CD

ountry is eigenlijk nog steeds America's Number One Music. Je hoeft maar één van de ontelbare radiostations in te schakelen en de zoete klanken van de slidegitaar en het zuidelijke accent komen je tegemoet. Country is het behang van de Verenigde Staten. Het valt niet op, maar het is er altijd. Het aait je oren en je zult er geen dissonante noot in ontdekken. Daar houden de Amerikanen van; hapklaar en makkelijk slikken. Er gaat daarom ook erg veel geld om in dat circuit. Zo is de best verkopende artiest in de Verenigde Staten niet Madonna en ook niet Michael Jackson, maar Countryzanger Garth Brooks.

The best money can buy

Zoals dat eigenlijk in iedere tak van de kunst zou moeten zijn, levert die enorme geldstroom hoge kwaliteit op. De shows zijn werkelijk om van te smullen, zelfs voor niet-Country-fans. Er worden tonnen uitgegeven aan videoclips, die uitblinken in licht en camerawerk en zelfs de verhaaltjes zijn aardig om naar te kijken. Maar dan de productie van de muziek. Een rijke producent kan het zich veroorloven om goede studiomuzikanten uit te nodigen, met authentieke instrumenten. Steinway'tje hier, strijkje daar, goeie backgroundzangeressen; het geluid is zo goed als altijd fantastisch.

Op de Video CD staat een verzameling videoclips van, voor de gemiddelde Nederlander, niet al te bekende artiesten. Op Tammy Wynette na, in een duet met George Jones, ken ik er niet één. Des te verbaasder was ik dan ook bij het prachtige, Suzanne Vega-achtige, stemgeluid van bijvoorbeeld Nanci Griffith. En degenen die de Video CD Women Of Country kennen, hebben al eens kennis gemaakt met Reba McEntire. Schitterend. Trisha Yearwood, Marty Stewart, Tracy Bird, George Strait, Patty Loveless en Rodney Crowell zijn enkele andere namen op de Video CD.

Passie

Nederland is al tijden in de ban van Country. Steeds vaker hoor je van zogenaamde 'Cowboyfeesten' waarin volwassen kerels zich een weekend lang verkleed terugtrekken in een nagebouwd Wild West-dorp, compleet met saloon en overvalbare bank. Eens per jaar wordt het Zandvoortse Circuit omgetoverd in een groot Amerikaans landschap met rodeo's, Countrybars en truckraces. Vele tienduizenden bezoekers zetten hun mooiste hoed op en trekken naar dit festijn. De grote gemeenschappelijke passie? Country Music! Speciaal voor hen is er *The Ultimate Country Video CD*. Ultimate? Misschien niet, maar absoluut het kopen waard. (RH)

Legends

De voorvaderen van de Pop

Echte popmuziek lijkt steeds meer een relikwie uit de jaren zestig tot tachtig te worden. Alsof het over museumstukken gaat, verschijnt de ene na de andere documentaire over Rock 'n Roll. Waar vroeger mensen hun best stonden te doen op gitaren en orgeltjes, doen tegenwoordig supergeavanceerde computers hun werk in House, Hip Hop, Rap en ga zo maar door. Nee hoor, niet waar, maar geef toe, het scheelt weinig! De serie Legends of Popmusic komt met een indrukwekkende lijst titels uit, die meer dan een dozijn legendarische grondleggers van de popmuziek behandelen. In dit en de komende nummers van CD-i Magazine zullen we steeds een paar van deze titels beschrijven.

Rom Helweg

The Making of Modern Music

Onder deze eerste titel komt de zogenaamde 'pilot' uit. Een overzicht van alle titels die zullen volgen, in chronologische volgorde. We zien steeds korte stukjes van de Video CD's, voorzien van commentaar van de meest uiteenlopende muziekexperts. De subtitel van deze Video CD is Mojo Working. Deze welluidende titel van het oorspronkelijke Muddy Waters stuk staat eigenlijk voor de basis van Popmuziek. Wanneer een muzikant het heeft over zijn Mojo, dan heeft hij het over de magie van muziek, dat in het lichaam een zwaartepunt vindt tussen de oren dan wel tussen de benen. Grappig genoeg is iedereen het erover eens, dat popmuziek een zekere vorm van seks in zich moet hebben. Wat vroeger door de gevestigde orde als duivels werd beschouwd, is tegenwoordig een onmisbaar geheel in muziek. Het moet een bepaalde seksuele uitstraling hebben, anders werkt het niet.

De Geschiedenis op de Video CD gaat van de Blues met Muddy Waters en BB King naar de Rock 'n Roll van Chuck Berry en Little Richard. Dit gedeelte behandelen we deze maand.

feinsie

Muddy Waters

Muddy Waters (de artiestennaam van McKinley Morganfield) werd geboren in 1914 in Mississippi. Hij voldeed eigenlijk direct al aan het beeld dat we tegenwoordig hebben van Bluesmuzikanten. Hij heeft de hele muziekont-

wikkeling meegemaakt van Negro Spirituals tot jazz en uiteindelijk tot de keiharde, ruige blues die we nu kennen. *Muddy Waters* was daar zelfs één van de grondleggers van. Hij was de eerste die de Blues uit de schuren van het platteland haalde en een versterker voor de gitaar zette. Het kon hem niet hard genoeg zijn. De mensen moesten maar voelen, als ze niet wilden horen. Maar horen deden ze graag, en het voelen droeg er alleen maar aan bij. Hij is verantwoor-

delijk voor de Blues in Engeland. Denk maar aan de The Rolling Stones met Hoochie Coochie Man van Waters. Op de Video CD zien we veel live opnames en een aantal interessante interviews.

BB King

Ik heb de eer gehad om eens met *BB* (Blues Boy) *King* kennis te maken tijdens een festival in Alkmaar. Ik had verwacht een

grommende oude dronkaard tegen te komen, maar het tegenovergestelde was waar. Het is een zeer innemende,

vaderlijke man die gewoon vreselijk veel plezier heeft in het maken van muziek. *BB King* heeft een nieuwe dimensie aan de gitaar gegeven. Hij praat als het ware door de tonen die hij speelt. Zijn

gitaar, die hij liefkozend Lucille noemt, is uit duizenden aan haar geluid te herkennen. Naast het feit dat *BB King* nog steeds jaarlijks op het North Sea Jazz Festival staat te spelen, staat hij ook bovenaan de verlanglijst van veel popbands. Zo speelde hij met U2 het stampende When Love Comes To Town op hun CD Rattle and Hum. Weer zo'n voorbeeld van de invloed van oude muziek in de hedendaagse popmuziek.

Chuck Berry

Als punk al in de vijftiger jaren had bestaan, was Chuck Berry de grootste punker geweest uit die

tijd. Het publiek was altijd wild enthousiast. Toch was hij de voorloper van alle gitaarrockers die we kennen. Alle bekende riffs die tegenwoordig te pas en te onpas gebruikt worden, zijn derivaten van Chuck Berry solo's. Chuck Berry was in feite eigenlijk helemaal niet zo'n goede gitarist. Wanneer je nu bij

een gemiddelde kroegenjamsessie staat te kijken, spelen die jonge gasten hem er lachend uit. Toch mis je iets. Misschien is het wel de Mojo. Bovendien, zonder zijn uitvindingen op de gitaar zou de Rock heel anders klinken. Op de Video CD staan nummers als Maybellene en natuurlijk Johnny B. Goode.

"De energie die *Little Richard* heeft in zijn stem, daar heb je honderd Pavarotti's voor nodig." Om de fans van de regerend wereldkampioen zingen-op-de-lange-afstand zo tegen het been te stoten, moet je het over een speciaal iemand hebben. *Little Richard* was zo iemand. Als 8-jarig

jochie stond hij al op de hoeken van de straat de show te stelen. Hij werd pianist/organist in een kerkkoor, en won de plaatselijke talentenjacht. Aan de talentenjachten van die tijd zat toen nog een platencontract verbonden, hetgeen Richard Penniman (zijn echte naam) echter niet mocht baten. De invloed van Little Richard op de latere popmuziek is enorm. Zo zijn

er covers van zijn stukken gemaakt door bijvoorbeeld Elvis, The Beatles en Frank Zappa. Naast stukken als Hound Dog, Tutti Frutti, Good Golly Miss Molly zijn er op de Video CD ook interviews te zien met bijvoorbeeld Caron Wheeler (Soul 2 Soul) en Afrika Bambaata.

Legend of popmusic f 29,95 p.st. Watch it!

FILMS

Boksers zijn zelden rustige, brave huisvaders. Zo ook Jake La Motta,

koosnaampje 'The Bronx Bull'. La Motta is één van de legendarische boksers die Amerika rijk is. Een vreselijk

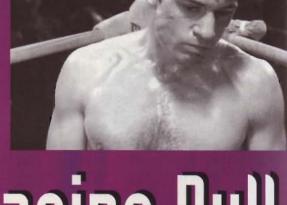
agressief heerschap dat zich in de ring onverslaanbaar achtte, buiten de ring er vrolijk op los tikte en zichzelf zo ten gronde richtte. *Raging Bull*,

Waarbij in de standaard

boksfilms het scherm overvloedig
rood kleurt van gescheurde wenkbrauwen, krijgt het verhaal in het
zwart-wit van deze film de nodige
afstand. Dat is ook nodig, want dit is
geen film over een ware boksheld
met wie je kan meeleven, dit is eer-

der een documentaire over de werdegang van een ziekelijk jaloerse man, die toevallig goed kan boksen.

Raging Bull

Boksfilms zijn er altijd geweest, vanaf de jaren dertig is dat genre niet uit Hollywood weg te denken met de serie *Rocky* als blijvertje. De edele sport van het zelfverdedigen is van zichzelf filmisch en zeker ook heroïsch. Het beeld is bekend: twee pugilisten in de hel verlichte ring met

daaromheen, in het donker, het bloeddorstige publiek. De heroïek: het is gevaarlijk maar met één goed geplaatste uppercut ligt de eeuwige roem en het grote geld binnen het bereik van de lowerclass underdog. In Amerika speelt dat meer dan in Europa, er is daar een grote bokscultuur die in de trainingscentra van de grote steden wordt gevoed en inmiddels een wereldwijd podium kent in de megahotels van Las Vegas. Het is niet voor niets dat de Rotterdammer Regilio Tuur zich in New York ging voorbereiden op het echt grote werk.

Absoluut onsympatiek

Het verschil met de bekende Rocky-films is groot, omdat de hoofdpersoon alles behalve een held is. Jake La Motta is in elk opzicht een absoluut onsympatiek figuur; hij tiert, vloekt en slaat zijn vrouw en, meer in het algemeen, er op los. Het schijnt dat de echte Jake La Motta, wiens autobiografie ten grondslag lag aan deze film, nog geprobeerd heeft de film te verbieden. Gelukkig maar dat dat niet is doorgegaan. Want dit is een klassieker.

De Niro knokt zich door het leven van Jake La Motta

Maffia-bonzen

De film vertelt het trieste verhaal van een zeer sterke middelgewicht die er in zijn privé-leven een zooitje van maakte en als bokser werd uitgekotst doordat hij een gevecht 'verkocht', dat wil zeggen, expres verloor. In de film wordt zijn broer Joey als zijn trainer en manager opgevoerd. Joey, in tegenstelling tot Jake, schurkt aan tegen de boksmaffia en bezweert Jake dat hij dit ene gevecht moet verliezen waarna hij bij de boksbond voldoende krediet heeft opgebouwd om voor de wereldtitel te mogen vechten. Jake laat zich overtuigen en doet wat hem gevraagd wordt; hij laat zich in '47 voor een publiek van louter gokkende maffia-bonzen lens slaan door ene Billy Fox. Fox is eigenlijk geen partij voor Jake, maar verliezen is verliezen. Jake houdt in zekere zin de eer aan zichzelf door niet neer te gaan, maar hangend in de touwen de stoten te incasseren en zo de scheidsrechter te dwingen een technische knock-out te geven. Natuurlijk komt het uit, Jake wordt voor een aantal jaar uit de boksbond gezet en kan zijn aspiraties voor de zwaargewichttitel wel vaarwel zeggen. Omdat hij niet meedoet met de boksmaffia en zodoende geen 'bescherming' heeft, staat hij in één keer buiten de ring. Moeilijke jaren volgen. Vicky, de vrouw van Jake en inmiddels moeder van zijn kinderen, krijgt het zwaar te verduren omdat hij haar verbiedt met haar (maffia-)vrienden om te gaan. Jake terroriseert haar, zijn kinderen en maakt voortdurend ruzie met zijn broer die hij er van verdenkt het achter zijn rug om met zijn vrouw aan te leggen.

Sugar Ray Robinson vs. Jake La Motta

Sugar Ray Robinson is de grote rivaal van Jake. De laatste keer, in '43, versloeg Robinson La Motta, maar voordat Jake weer de mogelijkheid heeft orde op zaken te stellen, zijn er zoveel jaren verstreken. Hoewel Jake weer volop in training gaat, is hij niet meer de Bronx Bull van weleer. Dit gevecht verliest hij op vreselijke wijze, hoewel hij ook dit keer niet door de knieën gaat. Met dit verlies is zijn laatste kans verkeken om de uitdager van de wereldkampioen te worden.

Lager wal

Waar in een standaard boksfilm een happy end in het verschiet zou liggen, komt nu de rauwe werkelijkheid in beeld. Vicky verlaat Jake, neemt de kinderen mee en vraagt een echtscheiding aan. Jake en Joey kijken elkaar niet meer aan. Jake raakt aan de drank en komt in het gevang na een onduidelijk zedendelict. De laatste beelden zijn schrijnend, we zien Jake La Motta als een platte grappenmaker in een nachtclub optreden.

Twee Oscars

Er waren twee Oscars: één voor Thelma Schoonmaker en, natuurlijk, één voor Robert De Niro. De film zelf kreeg een nominatie voor beste film, maar Ordinary People van Robert Redford ging met die prijs weg. Terecht dat de editing (het aan elkaar knopen van de verschillende beelden en het geluid) van deze film bekroond werd, want de boks-scénes zijn adembenemend. Met de juiste mix van snelle camerabewegingen en slow motion, waarbij het geluid ook vertraagd wordt afge-

speeld. Af en toe verblind door de felle flitsers van de fotografen en soms wazig na een hoek van de tegenstander, heb je het gevoel dat je het midden in de ring begin jaren veertig moet opnemen tegen wildeman La Motta. Het geluid is fantastisch. De dreunen van handschoenen en het doffe vallen van lichamen is gemaakt door rijpe meloenen en ander fruit kapot te laten vallen, zo gaat het gerucht.

De Niro, wie anders?

Hoe het Robert De Niro lukt om in één film er uit te zien als een afgetrainde, incasserende vechtmachine én als verlopen, vatsige nachtclubeigenaar is zeldzaam om te zien. Waar elke andere acteur het in de huid kruipen van een ander voldoende zou vinden, laat De Niro niets aan het toeval over; hij wordt die ander. En omdat de figuur Jake La Motta geen lievertje is, is De Niro dat ook niet. Daardoor komt De Niro pijnlijk dicht bij het punt dat je hem de etter vindt die hij speelt. Het kostte De Niro overigens enkele jaren voordat hij weer op gewicht was nadat hij zich 25 kilo extra had gegeten om La Motta in zijn laatste jaren overtuigend neer te zetten. Als de vette Al Capone in The Untouchables, een aantal jaren later, deed hij het weer.

Samenwerking

De film is een geslaagde samenwerking van een aantal personen: regisseur Martin Scorsese, medescenario-schrijver Paul Schrader, editor Thelma Schoonmaker en acteur Robert De Niro. Een samenwerking in wisselende samenstelling die al jaren goed is voor prachtige films. *Taxi Driver, Cape Fear* en zeer recent nog *Casino* zijn films die je lang bijblijven, geen slappe verhaaltjes en overtuigend in beeld gebracht. Joe Pesci speelt de geen snars betere broer Joey, een rol die hij lijkt te herhalen naast De Niro in *Casino*. Er zijn critici die *Raging Bull* de beste film uit de jaren 80 vinden. Ik sluit me daarbij aan. (SFdV)

Fink Panther Toedoep Toedoep To

Blake Edwards mag met recht een meester van de komedie genoemd worden. Hoewel hij niet altijd de origineelste is, zijn zijn films een genot om naar te kijken. De simpelheid van de grappen is sprekend voor de ingehouden humor van deze Amerikaanse filmmaker.

Op Video CD is nu zijn bekendste werk verkrijgbaar. The Pink Panther is de eerste in een reeks dolkomische

detectives, met Peter Sellers als de

debiele Parijse inspecteur Clouseau.

The Pink Panther is een enorme diamant die door een rijke maharadja aan zijn dochter prinses Dala cadeau wordt gedaan. "Als gift van het volk". De edelsteen is in grootte ongeëvenaard en heeft een uniek kenmerk, namelijk een roze vlek in het midden, die lijkt op een springende panter. Deze steen zou wel eens de kostbaarste en best bewaarde schat van de wereld kunnen zijn. Net zo goed bewaard als het recept van Coca Cola, of de liefdesbrieven van Prins Hendrik. Net zo goed? Nee, natuurlijk niet. Er loopt altijd wel iemand rond die vastbesloten is het ding te bemachtigen.

The Phantom

Je kunt je voorstellen dat zo'n diamant een gewild object is. Niet alleen de grote verzamelaars, maar ook het volk van de inmiddels afgezette maharadja ligt op de loer. Zij eisen de Pink Panther terug van de prinses. Deze heeft, net op vakantie in Zwitserland, echter andere plannen met het ding. Wanneer zij wordt uitgenodigd op een groot feest, trekt dit de aandacht van inspecteur Clouseau. Zo'n feest zou wel eens de ideale gelegendheid kunnen zijn voor The Phantom om toe te slaan. The Phantom is een meesterlijke 'gentleman thief', die dit soort feestjes altijd aangrijpt om zijn slag te slaan.

Overspel

Clouseau zit al jaren zonder succes achter The Phantom aan. Niet zo vreemd als blijkt dat een handlangster van The Phantom die aan de politie is ontglipt, Clouseau's eigen vrouw blijkt te zijn! Clouseau zou Clouseau echter niet zijn, wanneer hij hier iets van te weten zou komen. Hij is stapelgek op zijn vrouw, en zou nooit kunnen geloven dat zij een gezworen maîtresse van zijn aartsvijand is. En natuurlijk komen Clouseau, The Phantom en vrouwlief annex maîtresse pal naast elkaar in hetzelfde hotel terecht.

Intriges

The Phantom is de schuilnaam van playboy Sir Charles Lytton. Er is bijna geen vrouw die aan zijn charmes ontsnapt, en zelfs prinses Dala moet aan zijn romantische toenaderingen geloven. Zo zijn de poppen aan het dansen. Mevrouw Clouseau ziet haar minnaar aan de haal gaan met een prinses met een overdreven grote steen, de terroristen kunnen geen vat krijgen op hun rechtmatige bezit en ga zo maar door. Wanneer de corrupte neef van Charles Lytton ten tonele verschijnt, lijkt het zaakje helemaal in het honderd te lopen. Deze neef, een rol van de nog erg jonge Peter Strauss, heeft het op zijn beurt namelijk weer voorzien op mevrouw Clou-

oedoepToedoediedo<mark>ep</mark>

FILMS

seau. Het lijkt allemaal een beetje op John Lantings Theater van de Lach, maar toch heeft Blake Edwards er een erg geestige draai aan gegeven. In de slotscène wordt de hele opbouw van de film onderuit gehaald, waardoor de kijker een beetje verbaasd in zijn stoel achterblijft.

Deu yeu have a feun?

The Pink Panther vind ik persoonlijk niet de allerbeste van de reeks. Eigenlijk speelt Peter Sellers maar een bijrol, en was het grote werk weggelegd voor de echte sterren, zoals Claudia Cardinale en David Niven. Dat er slechts weinigen zijn die een rol van antiheld kunnen spelen zoals Sellers dat deed, heeft de maker natuurlijk wel aan het denken gezet. De

film schreeuwde om een vervolg, en dat is er ook gekomen. In de Pink Panther films die volgden kreeg Sellers een steeds grotere rol toebedeeld. De one liners als "I want a reum with a vieeuw on the seu" en "Deu yeu have a feun?' zijn onsterfelijk. Net als de openingen (die in deze film ontbreken), waarin Clouseau het altijd aan de stok heeft met zijn suïcidale bediende Cato.

Heerlijk. Toch mag er niet licht over deze film gedacht worden. Edwards zette een trend voor films met een absolute antiheld in de hoofdrol.

Enorme impact

Bovendien is The Pink Panther een film met een geweldige impact geweest. De muziek en de titelrol zijn bijna nog bekender geworden dan de film zelf. Je hoeft maar ToedoepToedoep (één tel rust) Toedoep (nog een tel rust) ToedoepToedoediedoeToedoepdoewaaa zingen en iedereen weet dat het gaat om de fantastische muziek van The Pink Panther. Henry Mancini verwierf internationale faam met deze soundtrack. Naar aanleiding van de geniale titelrol van de film (geproduceerd door De Patie en Freleng), ontstond zelfs de wereldberoemde tekenfilmserie van de Roze Panter. Ook Peter Sellers heeft zijn faam te danken aan The Pink Panther. Hoewel zijn talent voorbehouden bleef aan Blake Edwards films, stond zijn naam altijd garant voor BestSellers vol schaterlach en vertedering.

100 CC

David Niven en Claudia Cardinale hoorden bij de top van Hollywood. Niven, die de zo aantrekkelijke mannelijke rimpels tot kunst heeft verheven en Claudia Cardinale, die door velen met recht de allermooiste vrouw ter wereld genoemd werd. Niet in de laatste plaats door haar bijnaam; CC (een inhoudsmaat waarvan?) Zij zijn echter geen komedie-acteurs, en dat is waarschijnlijk het enige minpuntje van de film, die soms een beetje tempo ontbeert. Toch, als intro voor de reeks Pink Panther films, die hopelijk allemaal op Video CD zullen verschijnen (HINT!) is deze klassieke film een onmisbaar item in je verzameling.

The Pink Panther

Nederlands ondertiteld

Verwacht in mei

Philips Media

INTERNETTEN op je TV!

CD-i speler voor 999,-

Zet'm op
INTERNET
met het
CD-i
Internet
pakket

Vanaf nu kunt u eenvoudig thuis op uw TV Internetten met het Philips CD-i Internet-pakket. Een nieuwe wereld vol ongekende mogelijkheden, amusement en spanning... vanaf nu bereikbaar vanuit uw luie stoel.

Philips CD-i Internet-pakket voor 399,-

Met één simpele klik op uw CD-i afstandsbediening bent u online en 'surft' u het Net op. Informatie opvragen over talloze onderwerpen in het World Wide Web, in Electronic Mail snel en goedkoop berichten versturen over de hele wereld en eenvoudig meedoen met discussies, in 'Newsgroups'. En dat allemaal vanuit uw huiskamer!

Newsaughas World Wide Web E-reall

Behalve het CD-i Internet-pakket heeft u een CD-i speler met Digital Video Cartridge én een abonnement op CD-Online nodig.

Introductie-aanbieding: 100,- korting

Indien u het CD-i Internet-pakket in combinatie met een CD-i speler met Digital Video Cartridge koopt, ontvangt u 100,- korting. Deze korting wordt met de prijs van het jaarabonnement verrekend.

megapool

Let's make things better.

PHILIPS

Laurel & Hardy: Bonnie Scotland

Wanneer je Bonnie Scotland in de speler stopt, denk je dat ze de verkeerde Video CD in het hoesje hebben gedaan. De film opent namelijk met de titel Heroes of the Regiment. Op zich niet zo'n probleem; iedere film van de Dikke en de Dunne is mooi meegenomen, maar toch. Ook in de rest van de film komt de hele term Bonnie Scotland niet voor. Toch maken we kennis met Oliver Hardy en, jawel, Stanley MacLaurel. "Scotland it is, lads!"

Stan en Ollie zijn een paar voortvluchtigen uit de Verenigde Staten. Op zoek naar een land dat geen 'uitvindingsverdrag' met Virginia heeft, komen ze terecht in Schotland. Een uitvindingsverdrag is volgens Stanley een afspraak tussen twee landen, dat wanneer het ene land uitvindt waar de boeven van het andere land zich bevinden, ze dat doorvertellen. Bovendien heeft MacLaurel gehoord dat er een erfenis op hem ligt te wachten bij een maar al te rijke familie.

Stanley's erfenis

Aangekomen bij de notaris, blijkt deze erfenis uit niets anders te bestaan dan een doedelzak en een snuifdoos. Voor een echte Schot waarschijnlijk van het allerhoogste belang, maar Stan en Ollie hadden op ietsje meer gehoopt. Omdat ze nu ook hun allerlaatste centen kwijt zijn, zitten ze gevangen in het kleine Schotse stadje. Wanneer ze te horen krijgen dat er ergens nieuwe kleren worden uitgedeeld, zijn ze er als de kippen bij. Niet

wetend, dat dat inderdaad de gewoonte is, als je in het leger gaat.

In the army now

Voor ze het weten, zijn ze soldaten in het Schotse leger en gaan ze op weg naar India, waar de Britse troepen de orde handhaven. Een dak boven het hoofd, kleren, zelfs een salaris: het is beter dan niets. Maar om nou te zeggen dat ze het goed hebben, nee. Daar zorgt sergeant Finlayson wel voor. Maar hoe benard de situatie ook is, Stan en Ollie redden zich er wel uit. Natuurlijk met een behoorlijke dosis onhandige humor.

Heroes of the Regiment

Bonnie Scotland is inderdaad een alias voor de titel Heroes of the Regiment, die oorspronkelijk door de Hal Roach studio's werd gebruikt. Misschien omdat de Schotse gemeente in de VS teveel afgeschrikt zou worden door deze titel. Ze

hadden het al zo moeilijk; stel je voor dat het nationale muziekinstrument als geducht wapen wordt gebruikt! De vijand sloeg meteen op de vlucht bij het horen van zoveel doedelzakken tegelijk.

Machtsovername

Bonnie Scotland kwam uit in 1935, de topperiode van de Amerikaanse komedie. Het zou echter niet lang duren, voordat Stan Laurel de macht over zou nemen van Hal Roach. Wat onder auspiciën van Roach nog wel eens dreigde te verzanden in gooi en smijtwerk, wist Laurel met weinig middelen te veredelen tot gedistingeerde supergrappen, die het moesten hebben van unieke subtiliteit. Toch is Bonnie Scotland een heerlijke toevoeging aan de steeds groeiende verzameling Laurel & Hardy-films op Video CD. (RH)

FILMS

Bonnie Scotland

Nederlands ondertiteld

f 39,95 Bfr. 699

PolyGram Video

Mickey Rourke

Briljant enfant terrible

leeftijd met boksen. Zijn levensstijl met drank, drugs en vluchtige relaties stond de stap naar de echte top in de weg. Rourke maakte naam in de filmwereld met een rol die hem op het lijf was geschreven in de film Barfly, waar hij samen met Faye Dunaway even vaak de lege bodem van het glas ziet als hij ademhaalt. Ook in The Year Of The Dragon maakt Rourke furore als agent tegen het kwaad uit het

Rom Helweg/Mark Friederichs

De echte doorbraak kwam met de film 9 1/2 Weeks. Een film die met reclame-achtige filmtechnieken een supererotisch verhaal vertelt over een uit de hand lopende relatie tussen Rourke en Kim Basinger. Rourke werd gebombardeerd tot internationaal sexsymbool. Voortbordurend op het concept van 9 1/2 Weeks volgde Wild Orchid, maar deze film haalde bij lange na niet het niveau van zijn voorganger.

Briljant acteur

In vrij korte tijd lijkt het alsof Rourke's carrière in het slop geraakt. Hij wil weer gaan boksen, maar verliest iedere partij. Hoewel de films waarin hij speelt prachtig zijn - bijvoorbeeld Prayer For The Dying, waarin Rourke de kunst van het Ierse accent vlekkeloos verstaat - lopen de bezoekersaantallen sterk terug. De enige opleving is de film Harley Davidson & The Marlboro Man: een spetterende actiefilm waarin Rourke met het andere enfant terrible Don Johnson de drugmaffia van de toekomst bestrijdt. Ondanks het feit dat Rourke bekend staat als alcoholistische lastpak, heeft hij nog steeds de naam van briljant acteur.

The Last Outlaw

In The Last Outlaw zien we Mickey Rourke als Graff, de bik-kelharde leider van een groep bankovervallers in het New Mexico van 1873. Hun laatste klus eindigt in een vuurgevecht, waarbij een bendelid gewond raakt. Omdat Graff denkt dat ze achtergevolgd worden, dwingt hij de overige bendeleden om de gewonde achter te laten. Eustis, zijn rechterhand en kameraad uit de oorlog, komt hiertegen in opstand en schiet Graff neer. Graff wordt gevonden door een posse die is ingezet om de buit van de bankroof te achterhalen. Omdat hij als geen ander weet waar de bende heen gaat, sluit hij zich bij de posse aan. Hoewel hij eerst nog geboeid is, weet hij al snel het roer over te nemen en wordt hij de leider. Zijn doel: wraak.

Bekende acteurs

De lijst met acteurs bestaat uit namen van mensen die in een groot aantal bekende films hebben meegespeeld. Zo zien we Dermot Mulroney uit Young Guns, Keith David uit Final Analysis, Ted Levine uit Silence of the Lambs, Steve Buscemi uit Rising Sun, John C. McGinley uit See no Evil, Hear no Evil en Daniel Quinn uit Wild at Heart. Ook de regisseur is geen onbekende: Geoff Murphy had tevens de regie in handen bij films als Young Guns en Freejack. Hij heeft van The Last Outlaw een gewelddadige western gemaakt, waarin een Charles Bronson-achtige Rourke aantoont dat leiderschap in je bloed hoort te zitten.

Philipscdi.com

IFILMS.

Ongeloofwaardig

Ten gunste van het verrassingseffect zijn niet alle scènes even geloofwaardig. Zo kan het gebeuren dat iemand die getroffen is door een kogel strompelt van de pijn en er een minuut later opeens zo fris als een hoentje uitziet. Ook bij Graff lijkt het erop dat hij een healing van Jomanda heeft meegemaakt als hij weer kerngezond blijkt te zijn op het moment dat hij zich bij de posse aansluit. En dit terwijl de overige bendeleden hem hebben achtergelaten in de veronderstelling dat hij dood was. Ondanks deze onvolkomenheden is *The Last Outlaw* mede dankzij het spel van Mickey Rourke toch een genietbare Western zonder al te veel pretenties.

Fuck the world

Het is altijd prettig om weer eens een roadmovie te zien. Vooral de landschappen van het Zuiden van de VS dragen bij aan de vreemde sfeer van deze films. Met Thelma & Louise en Wild at Heart verscheen er al een aantal op Video CD en nu is het de beurt aan Micky Rourke als Frank T. Wells in F.T.W. Wanneer Frank na

tien jaar uit de gevangenis komt, probeert hij zijn oude carrière als rodeo-cowboy weer op te pakken. Deze werd verstoord toen hij tien jaar geleden de echtgenoot van zijn minnares om het leven bracht. Hij komt vrij makkelijk weer aan de bak, en op één van zijn reizen ontmoet hij Scarlett (Lori Singer). Zij heeft toevallig zijn initialen op haar hand getatoeërd. F.T.W. betekent bij haar echter 'Fuck the world'.

Fast Trigger Women

Scarlett was medeplichtig aan een gewapende bankoverval, waarbij nogal wat slachtoffers vielen. Diezelfde dag moest zij toezien hoe haar broer door de politie werd vermoord. Ternauwernood wist ze te onsnappen, en bleef ze als vogelvrije op de vlucht voor de politie. Haar ontmoeting met Frank is nogal ongewoon, ten eerste omdat hij niet meteen met haar naar bed wil, maar ook omdat ze beiden met de last van een zwaar verleden leven.

Far too weird

Frank heeft zichzelf een nieuwe, 'cleane' start beloofd. Je hoeft niet te lijden onder één misstap die je in het verleden hebt gemaakt. Scarlett denkt daar echter anders over.

> 'Once an eagle, always an eagle', is haar motto. Je bent gewoon slecht geboren, en je kunt er niet onderuit. Zo gaan ze een gezamenlijke toekomst tegemoet. Op de vlucht voor het verleden, en onzeker over alles behalve de liefde voor elkaar.

De film mist essentiële elementen als vaart en spanning. De lijzigheid die het, overigens prachtige, landschap met zich meebrengt werkt daar maar

al te veel aan mee. De acties zijn voorspelbaar en de slepende manier van montage maakt het bijna tot een saaie film. Bijna, want F.T.W. volgt de intrigerende trend dat je eigenlijk nooit helemaal weet wie de goeien of de slechten zijn. Net als bij *Pulp Fiction* of *The Usual Suspects* zijn de helden outlaws die proberen te vluchten voor hun eigen karakter. Zou je aan het eind van de film eigenlijk blij moeten zijn dat ze 'gepakt worden', vaak is dat juist niet zo.

Fabulous two workers

Mickey Rourke is toch een acteur die niet over het hoofd gezien mag worden. Hij heeft werkelijk duizend gezichten. De verlopen zuipschuit in *Barfly* ziet er heel anders uit dan de opgeblazen yup in *Wild Orchid*. De perverse playboy in 9 112 Weeks ziet er heel anders uit dan de ruige cowboy uit *Harley Davidson & The Marlboro Man* en *F.T.W.* Lori Singer is nog zo iemand die je absoluut niet terugkent van de preutse celliste uit de tienerserie *Fame*. Rourke en Singer zorgen er dan ook voor dat *F.T.W.* niet helemaal verzandt.

Road House

Patrick Swayze werd
bekend met zijn rol in de
televisieserie North and
South. Hij verwierf de
status van megaster in de
film Dirty Dancing, waarin hij de ideale dansleraar
speelde. De film Road
House is uit 1989 en is
binnenkort ook verkrijgbaar op video CD.

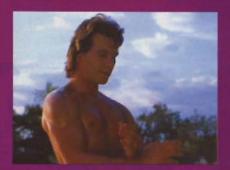

Dalton (Swayze) is 'bouncer' van beroep, wat we in het Nederlands 'uitsmijter' noemen. Omdat hij in zijn vak de beste is, wordt hij door een eigenaar van een 'road house' (een kroeg langs de weg) ingehuurd om de zaak als het nodig is van gespuis te ontdoen.

Tiran

Helaas zijn het niet alleen lastige en dronken klanten die het hem moeilijk maken, maar is er ook een man die vastbesloten is om het hele dorp in zijn macht te krijgen. Samen met een stelletje domme krachten tiranniseert hij de inwoners van het dorp, die te bang zijn om hier iets tegen te

ondernemen. Uiteraard wordt Dalton de man die hem een halt moet toeroepen. Verder is er ook een plaatselijke schoonheid, gespeeld door Kelly Lynch, die zijn hart steelt maar tevens de aandacht heeft getrokken van de dorpstiran, wat alles er niet eenvoudiger op maakt. Tot zover heeft *Road House* een hoog *Ateam*-gehalte, maar er zijn een paar zaken die de film zeker de moeite waard maken.

Filosoof

Zo is Dalton geen standaard vechtersbaas, maar heeft hij een heel eigen wijze om zijn zaakjes te regelen. Hij heeft een graad in filosofie, wat hem tot uitspraken brengt als "Pain doesn't hurt". Hij is de man van precies het juiste woord op het juiste moment. Vooral in het begin van de film presenteert hij zich als een man van weinig woorden waarvan iedereen zich afvraagt of hij nou wel de grote Dalton is waar iedereen over spreekt. Na ongeveer een half uur laat hij op overtuigende wijze zien dat er meer dan domme kracht nodig is om een goede uitsmijter te zijn. Zijn grote voorbeeld op dit gebied, Wade Garret, is tevens een goede vriend van hem en komt hem in de loop van de film de helpende hand of beter gezegd de helpende vuist - toesteken.

Jeff Healey

Er is tevens een belangrijke rol weggelegd voor The Jeff Healey Band. Deze band zorgt onder leiding van de blinde gitarist Jeff Healey voor de muziek in de kroeg. De muziek speelt een belangrijke rol, waardoor deze film op het medium CD extra goed tot zijn recht komt. Als je liefhebber bent van de rauwe bluesrock die deze meestergitarist ten gehore brengt, is dat alleen al reden genoeg om deze film te bekijken.

Onderhoudend

Het verhaal getuigt niet echt van originaliteit. Swayze speelt de stoere held die het in zijn eentje opneemt tegen de bad guy die met een paar hulpjes een heel dorp onder de duim weet te houden. Onnodig om te zeggen dat *Road House* niet gebaseerd is op een waargebeurd verhaal. Wel is de film door de inbreng van Swayze en door de indrukwekkende muzikale prestaties van The Jeff Healey Band zeer onderhoudend. Gewoon leuk voor een avond op de bank met de onvermijdelijke zak chips. (MF)

Het leven op Z'n De Laatste Capriolen

Mr. Bean's

Hij is egocentrisch, jaloers en regelmatig zelfs uitermate gemeen, maar aan
de andere kant ook weer naïef, vertederend en de goedheid zelve voor zijn
onafscheidelijke knuffel Teddy. 'Een
groot kind' is misschien wel de beste
omschrijving van Rowan Atkinson's
wereldberoemde typetje Mr. Bean.

Tekenend voor Bean's karaktereigenschappen zijn de - voor komische begrippen - geniale oplossingen voor allerlei problemen. Voor de hand liggend of juist vergezocht; Bean's acties zijn altijd recht door zee en roepen altijd meer problemen op dan ze oplossen.

Blackadder en Bond

Zoals zoveel acteurs gebruikte Rowan Atkinson de Britse sketch-show *Not the Nine O'Clock News* in het begin van de jaren 80 als springplank voor zijn carrière. Na een klein rolletje in de Bondfilm *Never Say Never Again* - met kenmerkend Bean-gestuntel -, brak Atkinson in 1983 door met zijn TV-serie *Blackadder*. In deze puur Engelse satire speelt hij Edmund, de jongste zoon van Richard IV. Deze lafaard pur sang probeert via smerige trucjes zijn weg naar rijkdom en macht te plannen, en is niet te beroerd hiervoor veelvuldig de hielen te likken van de wispelturige koningin van Engeland. De serie werd een groot succes en kreeg vele vervolgen.

Het Bean-karakter

In 1990 volgde een rol in de knappe verfilming van het komedie-horror-fantasie-verhaal *The Witches* van Roald Dahl, en een jaar later creërde Atkinson zijn grootste succestypetje *Mr. Bean.* Met zijn fabelachtige mimiek veroverde Bean de TV-wereld, en Atkinson wèrd Mr. Bean. Dit

bleek duidelijk in de kaskraker Four Weddings and a Funeral (1994), waarbij zijn rol van priester volledig in het verlengde lag van zijn stuntelige Beankarakter. In The Lion King maakte Atkinson nog een uitstapje als de stem van Zazu de neushoornvogel, maar verder zal hij tot het eind der tijden de typische Mr. Bean en een klein beetje Blackadder blijven. En laten we eerlijk zijn; zo zien we hem het liefst.

De zevende Bean-Video CD draagt de naam De Laatste Capriolen. In de wasserette heeft Bean flink wat te schaften met een opgeblazen buurman met de zwarte band karate. Zijn wraak is echter zoet, op die slok wasverzachter na dan. Een spelletje midgetgolf ontaardt vervolgens in een ware kruistocht, als blijkt dat het balletje naast raar ook heel ver kan rollen. Oppakken mag niet, maar Bean vindt - na de nodige omzwervingen vanzelfsprekend een prachtige oplossing om het spel correct uit te spelen. In de wachtkamer van het ziekenhuis perfectioneert Bean zijn methoden om voor te dringen en weet ondertussen flink wat mensen het bloed onder de nagels vandaan te halen. Een beter voorbeeld van het spreekwoord

'boontje komt om zijn loontje' kan hij niet krijgen. Bij Windsor Castle probeert Bean voor de foto tevergeefs een paleiswacht te laten lachen, en doet hij werkelijk alles om er een leuk kiekje van te maken. Tot slot blaast hij het trucje 'schaapjes tellen' nieuw leven in als hij niet kan slapen. Zijn oplossing om vanuit z'n bed het licht uit te doen is Bean in optima forma, en maakt voor mij eens te meer duidelijk dat Rowan Atkinson altijd Mr. Bean moet blijven. (FC)

FILMS

PolyGram Video

Timebomb

Diezelfde avond probeert een onbekende Eddy Kaye (Michael Biehn, *The Terminator, Aliens*) te vermoorden, maar Eddy blijkt onbewust aardige vechttechnieken in huis te hebben om zich te kunnen verdedigen. De politie gelooft niet in een poging tot moord en denkt aan een uit de hand gelopen inbraak, maar er is veel meer aan de hand.

Gruwelijke moorden

Naast de aanslagen op zijn leven – die onverminderd doorgaan en waaraan Eddy steeds net weet te ontkomen – krijgt hij ook steeds meer last van nachtmerries. Hierin pleegt de zachtaardige horlogemaker gruwelijke moorden en Eddy besluit een bezoek te brengen aan de psychiater Dr. Anna Nolmar (Patsy Kensit, *The Great Gatsby, Lethal Weapon*). Als de onbekenden hem weer proberen te vermoorden, gijzelt hij Anna en slaat met haar

op de vlucht. Als vervolgens ook nog boven water komt dat Eddy Kaye in Vietnam sneuvelde, is de nachtmerrie compleet.

Geheim experiment

Wie is hij eigenlijk? Wat is er in het verleden gebeurd? Is hij een moordenaar? En wie proberen hem te vermoorden? De vragen stapelen zich op en het tweetal beseft dat de antwoorden alleen te vinden zijn in de angstaanjagende droomfragmenten uit Eddy's verleden. Achtervolgt door de politie en de moordenaars, volgen ze het spoor van Eddy's steeds vaker terugkomende herinneringen. Ze ontdekken dat alle gebeurtenissen te maken hebben met een uiterst geheim en zeer dubieus experiment van jaren geleden. Een experiment waarvan de invloeden tot op de dag van vandaag merkbaar zijn. Eddy besluit terug te vechten tegen degenen die hem hebben gemanipuleerd.

Conclusie

Timebomb is een actiethriller, met de nadruk op actie. Door het flinke tempo en het spektakel verslapt de film nergens, al biedt het thema eigenlijk meer thriller-openingen dan er zijn benut. Het idee van experimenten met hersenspoelingen, manipulaties en verschillende identiteiten blijft echter eng genoeg om de spanning goed vast te houden. Een vleugje science fiction, een flinke complot-theorie en natuurlijk een stuk romantiek doen de rest en maken van Timebomb een film die zonder twijfel gezien mag worden. (FC)

Timebomb

Nederlands ondertiteld f 49,95 Bfr. 999 RCY 2001

Twee keer Hickboxer

Deze films behoeven al bijna geen introductie meer.

Veel liefhebbers van het
genre 'rake klappen' hebben al één of meerdere

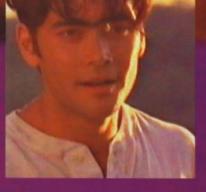
Kickboxer-films gezien. En
zij zullen blij zijn met deze
twee nieuwelingen op

Video CD, want het gaat er
weer ouderwets aan toe!

De formule van *Kickboxer* schijnt het goed te doen, want de diverse delen volgen elkaar razendsnel op. Ook bij *The Aggressor* (deel 4) en *The Redemption* (deel 5), is er weer het gebruikelijke kunst- en vliegwerk te bewonderen.

Vleugje zelfspot

Toch onderscheidt de serie Kickboxer-films zich van andere films uit dit genre. De oorzaak hiervan is de humoristische ondertoon. Doordat de makers van Kickboxer het genre hebben benaderd met een vleugje zelfspot, zijn de films niet zo zoutloos als andere soortgelijke films. En daarmee wint Kickboxer het dus zonder twijfel van de concurrentie.

In The Aggressor zit kickboxer David Sloan (Sasha Mitchell) onschuldig in de gevangenis. Als de DEA hem zijn vrijheid aanbiedt in ruil voor het liquideren van zijn aartsvijand, de naar Mexico gevluchte drugssmokkelaar Tong Po, twijfelt hij niet lang. Zeker niet als hij ontdekt dat Po zijn vrouw Vicky heeft ontvoerd. David vindt de gevluchtte crimineel in een hermetisch afgesloten burcht, waar Po net een kickbox-toernooi organiseert. Dit lijkt voor David een unieke kans om bij Po en Vicky in de buurt te komen. Voordat het zover is heeft hij echter al vele gevechten op leven en dood moeten leveren.

De strijd tegen Mister Negaal

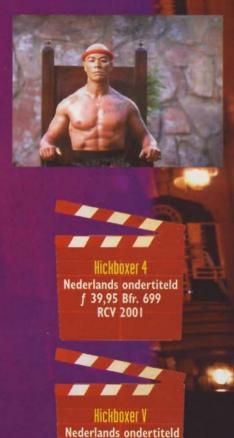
Wereldkampioen kickboxen Matt Reeves (Mark Dacascos) is getuige van de koelbloedige moord op zijn vriend Johnny Styles. Als Matt op zoek gaat naar de motieven achter deze brute aanslag, stuit hij herhaaldelijk op de naam Negaal. De sinistere Mister Negaal blijkt in Zuid-Afrika te wonen, waar hij een nieuwe kickbox-federatie heeft opgezet. Deze federatie erkent alleen haar eigen kickboxers, maar wat nog erger is...degene die weigert toe te treden tot de federatie zal het niet kunnen navertellen. Reden genoeg voor Matt om eens goed orde op zaken te stellen in Johannesburg en Negaal voor eens en voor altijd te stoppen. En dit gaat er vanzelfsprekend niet zachtzinnig aan toe. (SdB)

FILMS

Keiharde actie met humoristische ondertoon

f 49.95 Bfr. 999

RCV 2001

VOOR DE PASSIE VAN EEN CONCERT EN DE EMOTIE VAN EEN BIOSCOOP

Levensechte geluidsweergave, eenvoudige bediening en een elegant design

Het vult uw kamer met een levensechte Hi-Fi weergave én een weergave van filmgeluid zoals in een goede bioscoop. Hieronder de vele voordelen van het nieuwe Bose Lifestyle* 12 systeem.

Levensechte weergave

De vijf Direct/Reflecting® kubusluidsprekers en de Acoustimass® Module, die uit het zicht kan worden geplaatst, zorgen voor een geluids-

weergave die u volledig

Alle stemmen en instrumenten klinken natuurlijk en helder met een diepe krachtige lage tonen weergave zonder enige vervorming.

Waar u ook zit, u heeft overal een ruimtelijke Hi-Fi weergave, die rijk en vol blijft, zelfs indien het systeem zacht speelt. Zo goed als onzichtbaar te plaatsen

Het systeem is zodanig ontworpen dat het in elk interieur past. Het slanke muziekentrum heeft een radio en CD-speler en extra aansluitingen voor bijvoorbeeld uw televisie, videorecorder, of ander apparaat. De fraaie kubusluidsprekers en de Acoustimass* Module, die uit het zicht kan worden geplaatst, completeren de elegantie van het systeem.

Het Bose Lifestyle* 12
Audio Home Entertainment
systeem omringt u met een
natuurlijke balans van direct
en gereflecteerd geluid.

Eenvoud

Voor een optimaal bedieningsgemak heeft Bose een nieuw soort afstandbediening ontwikkeld. Met slechts een druk op enkele knoppen kunt u alle functies van het systeem bedienen. U hoeft deze afstandbediening niet te richten en u kunt hem overal in huis gebruiken. Hij werkt zelfs door wanden en vloeren heen. Voor meer informatie of het adres van de Bose dealer kunt u bellen, faxen of de bon insturen. Bezoek de dichtstbijzijnde dealer om kennis te maken met het beste voor de Hi-Fi en de Video wereld.

Jawel, ik wil meer weten.

Zend mij meer informatie over het Bose Lifestyle* 12 systeem.

Naam:	m/v
Telefoon:	overdag
	's avonds
Adres:	
Postcode:	Dispersion
Plaats:	
Bose B.V., Nijverheidstraat 8, 1	125 CE Edom

Better sound through resea

Fax 02993-68166

De Acoustimass® Module kunt u bijna overal een onzichthare plaats geven.

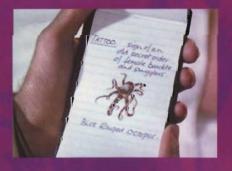
Deel 3 FILMS File 007, Top Secret

Met dit derde en laatste deel van de Bondspecial, sluiten we de archieven van 's werelds beroemdste geheim agent. Na 34 jaar en 18 films heeft Commander James Bond echter bewe-

zen de status van onsterfelijkheid waar-

dig te zijn, en we zien hem zonder

twijfel terug.

Foeke Collet

Film: Octopussy (1983)

007: Roger Moore Titelsong: Rita Coolidge

Bondgirls: Maud Adams als Afghaanse prinses, die onder de dekmantel van een circus een smokkeloperatie leidt ('I will take care of Mr. Bond myself.') Kristina Wayborn als Magda ('You have a good memory for faces. Bond: 'And figures.'

Bad quy: Louis Jourdan als de puur op eigenbelang gerichte smokkelaar Kamal Khan ('Spend the money quickly, Mr. Bond.') Steve Berkoff als de Russische generaal Orlov, die een kernbom wil laten ontploffen op een Amerikaanse basis ('Tomorrow I shall be the hero of the Sovjet Union.') Auto: Mercedes

Inhoud: Als een collega van Bond dood wordt gevonden met een onbetaalbaar (en na later blijkt vervalst) Farbergé ei, leidt het spoor niet alleen naar een omvangrijke smokkeloperatie, maar ook naar een Russische generaal die de Sovjet Unie weer een wereldmacht wil maken.

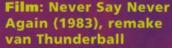
Stunts: Vliegtuig door een loods. Achtervolging in Dehli. Gevecht op trein en op vliegtuig. Bond als tarzan slingerend aan lianen.

Oneliners: 'Thank god for hard currency', als een mes wordt tegengehouden door een stapel bankbiljetten. 'I heard the price of eggs was going up', als hij het Farbergé ei moet inruilen voor zijn leven.

Speelties: Mercedes op treinrails. Vulpen met salpeter- en zoutzuur. Circelzaag-jojo. Giftige octopus.

Anekdotes: Bonds hulp wordt gespeeld door de Indische proftennisser Vijav Amritraj, die dan ook met een racket van zich afslaat ('Game, set and match'). De rol van M. wordt voor het eerst gespeeld door Robert Brown.

Video CD: Philips Media

007: Sean Connery

Titelsong: Lani Hall, Herb Alpert & Sergio Mendez

Bondgirls: Kim Basinger als Largo's vriendin Domino Vitali ('I don't know if I want him enough to risk losing you. Bond: 'Well, I don't want to risk losing me eit-

Bad guy: Klaus Maria Brandauer als Max Largo. Max Von Sydow verzorgt Spectre-baas Blofelds laatste verschijning. Inhoud: In deze remake van Thunderball is het wederom aan Sean Connery om (na een afwezigheid van twaalf jaar) de twee gekaapte kruisraketten op tijd terug te vinden, en Blofeld voorgoed uit te schakelen.

Oneliners: 'My Martini is still dry', als Barbara Carera met de speedboot langsvaart.

> Anekdotes: De originele titel 'Warhead' werd veranderd en werd een inside-joke op Connery's weigering ooit nog James Bond te spelen. Connery kreeg 5 miljoen dollar voor zijn medewerking. Het gerucht gaat dat latere Bond Timothy Dalton in deze film te zien is in het casino.

Video CD: Niet op Video CD

Film: A View to a Kill (1985)

007: Roger Moore

Titelsong: Duran Duran

Bondgirls: Tanya Roberts als rijke erfgename met superblauwe ogen. Grace Jones als modegevoelige bodyguard en liquidatie-specialist May Day. Fiona Fullerton als de Russische agente en oude bekende Pola Ivanova ('The bubbles, they tickle my ... Tchaikovsky!')

Bad guy: Christopher Walken als geniaal en psychotisch genetisch experiment annex multimiljonair Max Zorin (May Day: 'Whow, what a view.' Zorin: 'To a kill.")

Auto: Renault II

Inhoud: Bond ontdekt dat mega-industrieel Zorin zijn renpaarden laat winnen door implantatie van een microchip. Zorin heeft vergevorderde plannen om een monopolie op de productie van microchips te verkrijgen, en hoeft alleen Silicon Valley nog even onder water te zetten.

Stunts: Duik van de Eiffeltoren. Snowboardachtervolging. Gevecht op de pijlers van de Golden Gate Bridge. Visser in roeibootje ziet het meer onder zich leeglopen.

Oneliners: 'There's never a cab when you want one', na het gevecht bovenop de brug. 'This is no time to be discusssing politics', tegen Ivanova in bubbelbad. 'I'm Jenny Flex'. Bond: 'Of course you are.' (zie Diamonds are Forever) Speeltjes: Op afstand bedienbare spionagerobot.

Anekdotes: Er wordt gezegd dat Moore uiteindelijk maar acht minuten in beeld is. Grace Jones' toenmalige vriend Dolph Lundgren heeft een kleine rol als KGB zwaargewicht. Duran Duran haalde met de titelsong de eerste plaats in de US charts. Zowel de laatste verschijning van Roger Moore als Lois Maxwell als Moneypenny.

Video CD: Binnenkort verwacht, Philips Media.

Film: The Living Daylights (1987)

007: Timothy Dalton

Titelsong: A-ha

Bondgirls: Maryam d'Abo als de Russische celliste en scherpschutter Kara Milovy ('They're looking for a man and a woman.' Bond: 'And a cello.')

Bad guy: Jeroen Krabbé als 'overgelopen' generaal Georgi Koskov. Joe Don Baker als de door oorlog geobsedeerde wapenhandelaar Brad Whittaker ('You could've been a live rich man instead of a poor dead one.')

Auto: Aston Martin V8

Inhoud: Een overgelopen Sovjetgeneraal onthult het plan om alle geheim agenten te vermoorden. Bond moet hier een stokje voor steken en de man achter de schermen liquideren, maar hij vertrouwt het verhaal niet en vermoedt dat Koskov de Oost-West-ontspanning wil saboteren.

Anekdotes: Latere Bond Pierce Brosnan was favoriet voor de rol van Bond, maar had contractuele verplichtingen, waarna Dalton de vervanger van Moore werd. In de openingsscène op Gibraltar werden echte militaire installaties gebruikt.

Video CD: Niet op Video CD

FILMS

Film: Licence to Kill (1989)

007: Timothy Dalton **Titelsong**: Gladys Knight

Bondgirls: Carey Lowell als de sterke CIA-contactpersoon Pam Bouvier ('Out of gas. I haven't heard that one in a long time.') Talisa Soto als Sanchez' vriendin Lupe Lamora.

Bad guy: Robert Davi als drugskoning Franz

Sanchez, die Bond's CIA-maatje Felix Leiter (David Hedison) mishandelt en diens vrouw vermoordt ('What about the money, padrone?' Sanchez: 'Launder it.').

Inhoud: Bond wil de dood van Leiter's vrouw wreken en weigert de opdracht die M. hem geeft, waardoor zijn vergunning tot doden wordt ingetrokken. Bond gaat door met zijn vendetta en wordt beschouwd als een gewone crimineel.

Anekdotes: Als Sanchez in de laatste scène op Bond schiet, laten de kogels die op de brandstoftanks afketsen het Bondthema horen.

Video CD: Niet op Video CD

Film: Goldeneye (1995)

007: Pierce Brosnan **Titelsong**: Tina Turner

Bondgirls: Hollands trots Famke Janssen als KGB-moordenaar Xenia Onatopp, die haar slachtoffers bij voorkeur tussen haar dijen vermorzelt. Pools model en zangeres Izabella Scorupco als programmeur Natalya Somiova.

Bad guy: Gottfried John als generaal Ourumov die zijn eigen zaakjes laat prevaleren boven de Russische idealen.

Auto: BMW Z3 Roadster, Aston Martin DB5

Inhoud: De geheime Russische maffia-organisatie Janus steelt de besturingsdisc van de GoldenEye satellieten, die vanuit de ruimte alle electronische apparatuur kunnen lamleggen. Bond moet het GoldenEye heroveren, en uitvinden wie het kopstuk achter Janus is

Stunts: Bungyjump van enorme stuwdam. Bond die neerstortend vliegtuig achterna springt. Achtervolging met tank.

Speeltjes: Een drie-keer-drukken-pen-bom. Laserhorloge.

Anekdotes: Het budget zou ruim 60 miljoen dollar zijn. The Rolling Stones lieten het aanbod liggen de titelsong te verzorgen. GoldenEye is de bijnaam van lan Fleming's vakantiehuis in Jamaica, waar hij tussen 1952 en 1964 James Bond-boeken schreef. De pro-

ducers probeerden Anthony Hopkins te strikken voor de rol van bad guy.

Video CD: Niet op Video CD.

Bond extra

- Desmond Llewelyn speelt in maar liefst 15 Bondfilms de rol van Q, de 'uitvinder' van MI5, en is hiermee de 'trouwste' Bond-aanhanger.
- Wereldwijd heeft de Bondcyclus ruim 2 miljard dollar in het laatje gebracht. Kassa dus.
- ◆ De geestelijk vader van Bond, lan Fleming overleed in 1964, en schreef 14 boeken over 007.

Lucas Bonekamp

ingrediënten voor.

De James Bond die wij kennen in al zijn gedaanten is ontsproten aan het soms wel erg fantasierijke brein van Ian Lancaster Fleming. Deze schrijver van 'verhalen vol geweld en onwaarschijnlijkheden' volgt in alle Bondverhalen die hij schreef hetzelfde patroon. Er is altijd een idjoot met hoogmoedswaanzin die de wereld wil vernietigen om er zijn eigen ideale samenleving te creëren. Uiteraard komt James Bond altijd ter redding van de bedreigde wereld.

Uiteindelijk althans, want voordat het zover is lapt hij eerst vol overtuiging alle regels van Her Majesty's Secret Service aan zijn laars. Zijn baas 'M' heeft altijd de grootste moeite Bond in toom te houden en vele Bondfilms beginnen dan ook met een reprimande voor de onorthodoxe wijze waarop 007 een vorige klus heeft geklaard. In zijn strijd wordt Bond gesteund door een schone dame die, onverschillig uit welk kamp ze afkomstig is, altijd voor zijn charme bezwijkt. Als hij niet druk doende is 'the world's greatest gentleman' te spelen, belandt hij inderdaad in de meest onwaarschijnlijke situaties waar de trucies en snufjes van de Engelse Willie Wortel 'O' hem keer op keer uit redden. En zoals gebruikelijk komt het allemaal goed en geniet James Bond aan het eind van de film welverdiend van een droge Martini en vrouwelijk schoon. Een overbekend recept intussen, maar wel eentje dat zo klassiek is geworden dat het goddelijk blijft smaken en nooit schijnt te vervelen.

You Only Live Twice

In het uit 1967 stammende You Only Live Twice zet Sean Connery koers richting Japan. De aanleiding hiervoor wordt gegeven door de ultieme slechterik Ernst Stavro Blofeld, die om een Derde Wereldoorlog te ontketenen links en rechts ruimteschepen van Amerika en Rusland uit de ruimte kaapt. In Japan aangekomen wordt Bond ingewijd in de dodelijke trucs van de legendarische Ninja's en treedt hij als dekmantel zelfs in het huwelijk met de Japanse Bondgirl Kissy Suzuki.

Philipscdi.com

🚰 CD-i

vermaak alle typische Bond-

Op z'n Bonds tracteert James de vijand tussen de bedrijven door met zijn minihelicopter Little Nelly (misschien wel Q's mooiste uitvinding ooit) op een vuurwerk van kogels, luchtmijnen en raketten. Helemaal alleen kan onze topper het echter ook weer niet. Meerdere keren wordt hem het leven gered door een Japanse geheim agente, en bij de allesbeslissende confrontatie met het misdaadsyndicaat Spectre heeft 007 ook de nodige hulp van zijn Ninja-maatjes nodig. Maar 'with a little help from his friends' trekt Bond natuurlijk aan het langste eind en wordt de beloning, zoals het hoort, in natura uitbetaald.

Diamonds are Forever

In Diamonds are Forever uit 1971 speelt Sean Connery de rol van Bond in een zaak die draait rond de illegale export van diamanten uit Zuid-Afrika. De schurk, wie anders dan Ernst Stavro Blofeld, heeft deze diamanten nodig voor zijn dubieuze activiteiten in de ruimte. Bond geeft zich uit voor de smokkelaar Peter Franks en beleeft de nodige avonturen (en avontuurtjes) in Amsterdam. Zijn partner in crime is Tiffany Case, een spijkerharde maar o zo aantrekkelijke Amerikaanse dame. Ze wisselt net zo vaak van haarkleur als van partij, maar kiest uiteindelijk natuurlijk toch de kant van de good guy, ons aller James. De diamanten duiken uiteindelijk op in Las

Vegas en daar treffen we Bond dus ook. Met de nodige dosis beschaafd geweld, spectaculaire trucs, wat hulp van Q en de dames en een groot gevoel voor understatement weet Bond de situatie, en daarmee de wereld, uiteraard te redden.

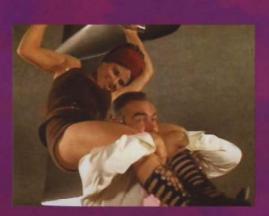
Moonraker

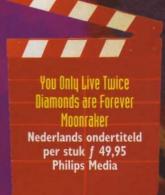
De Bondfilm Moonraker dateert uit 1979 en we zien deze keer Roger Moore in de glansrol van 007. Een space-shuttle van het type Moonraker verdwijnt en uiteraard is het aan James Bond om deze terug te vinden. De Moonraker blijkt te zijn gestolen door Hugo Drax, een ietwat megalomane multimilionair. Drax heeft grootste plannen in de ruimte en vindt de aarde zo'n rotzooitje dat hij heeft besloten dat de planeet maar helemaal moet verdwijnen. Aan Bond vanzelfsprekend de edele taak hier een stokje voor te steken. Gesteund door de lieftallige Holly (assistente van Drax maar in feite werkzaam voor de CIA, een geheime dienst met heel wat minder cachet dan HM Secret Service) weet Bond in de jungle van Zuid-Amerika en in een pittig ruimtegevecht het gevaar te keren. Dat hij daarbij in eerste instantie wordt tegengewerkt door Jaws, de met stalen tanden gewapende krachtpatser met Adams Family-trekjes, schijnt hem niet te deren. Zoals weinig Bond schijnt te deren, het aangename leventje van een geheim agent uitgezonderd...

French Hiss

Volgens romantische vrouwen gaat er niets boven de kus van een Fransman. Sexuologen denken daar echter anders over. Ten eerste staat de French Kiss absoluut niet voor de char-

mante handkus, maar dat terzijde. De Fransen blijken helemaal

niet de

romantische mediterrane
mannen te zijn die in de
geschiedenisboekjes worden beschreven. Om een
voorproefje te krijgen van
deze absolute
desillusie is er de film
French Kiss.

Kate kan dit niet op zich laten zitten. De liefde van haar leven kan haar natuurlijk niet zomaar laten zitten, dus ze gaat naar Frankrijk. In het vliegtuig ontmoet ze de typisch Franse Luc (een schitterende rol van Kevin Kline, A Fish Called Wanda). Alles lijkt verkeerd aan hem. Hij is arrogant, onbehouwen, ronduit beledigend, kortom; iedere vrouw zou als een blok voor hem vallen. Hij helpt Kate zelfs van haar vliegangst af. Maar onthoud goed, Fransen doen niets voor niets.

Cultuurstrijd

In haar opwinding merkt Kate niet dat Luc een kleinigheidje in haar bagage verstopt. Ze zal het ook niet merken, want voor zij haar tassen kan openen, worden ze gestolen. Goh, wat vreemd, daar is Luc weer om haar uit de brand te helpen! Samen vinden ze de bagage terug bij een oude partner-in-crime van Luc, die overigens zelf ook niet bepaald een blanco strafblad heeft. Het plantje waar het om gaat, is een stekkie van een bijzondere wijnrank, maar er is meer... Een gezamenlijke jacht op Bob en op het plantje ontaardt in een heerlijk avontuur waarbij de twee helden de eeuwige strijd tussen de Engelstalige- en de Franstalige cultuur moeten zien te overwinnen.

Zalige film

In dit filmtijdperk van moorddadige actie is French Kiss een ware verademing. Het verhaal is vlot en de spanning wordt vaak genoeg afgewisseld met een bulderlach. Kevin Kline is niet te onderscheiden van een echte

Fransoos, met zijn flamboyante uiterlijk en zijn perfecte accent. Meg Ryan doet haar publiek beter smelten dan sneeuw in de Sahara. Verder een onnavolgbare bijrol van Jean Reno, wiens ster als een razende is gestegen met films als *Leon* en *The Big Blue*. O ja, aan het einde valt het best mee met die romantiek, hoor. Soms moet je iets tot de bodem afbreken om een nieuwe visie te krijgen. (RH)

Carrington

FILMS

Nu recente films als

Carrington via de verhuur

snel op Video CD beschikbaar zijn, is het mogelijk

om – met de bioscoopversie nog redelijk vers in
het geheugen – op je

gemak nog eens te kijken
waarom een film ook
alweer zo goed was of
juist zo tegenviel.

Was ik met een lichtelijk onbevredigd gevoel de bioscoop uitgekomen na Carrington voor het eerst gezien te hebben, nu bleek mijn oordeel aanzienlijk milder nadat ik uit pure soap, talkshow-, reality-TV- en B-filmmoeheid deze huur-Video CD had opgezet.

Verhouding

De hoofdpersoon van dit boeiende doch moeizame levensverhaal, is de iets boven gemiddeld getalenteerde schilderes Dora Carrington (Emma Thompson). Eigenlijk is ze maar in één opzicht interessant. Namelijk door haar wonderlijke en levenslange verhouding met de schrijver Lytton Strachey (een magnifieke rol van Jonathan Pryce).

Deze homoseksuele intellectueel is eigenlijk oneindig veel beroemder, boeiender en geestiger dan de tob-

berige, onaantrekkelijke en jongensachtige Dora, en dat maakt dat de film af en toe eerder over Strachey dan over haar lijkt te gaan. De zuiver platonische, maar zeer diepgaande relatie tussen de twee is neergezet tegen het decor van Engeland tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Tolerantie

Eigenlijk is het enige dat Dora Carrington en Strachey gemeen hebben, het feit dat ze allebei op mannen vallen en een hekel aan hun voornaam hebben (Lytton Strachey heet namelijk Giles). Als Carrington een relatie begint met de soldaat Ralph Partridge en met hem trouwt, ontwikkelt zich een soort menage à trois, die overigens niet geheel zonder problemen verloopt. De buitenwereld heeft opvallend genoeg

vrij weinig problemen met deze, zelfs nu nog buitengewoon onconventionele samenlevingsvorm. *Carrington* speelt zich af in een utopia van vooruitstrevendheid en tolerantie en het laat Victoriaanse Engeland lijkt het één en ander gelaten te accepteren. Lytton zelf laat zich een stuk meer gelden. Bij

het zien van een onnozel danspartijtje laat hij zich ontglippen: "God damn, blast, confound and fuck the upper classes." Die zit! Strachey is trouwens goed voor nog veel meer briljante one-liners, zoals zijn commentaar op Venetië: "I think I'll spend all my honeymoons here" of zijn laatste woorden: "If this is dying, I don't think much of it". Het terugzien van een film als Carrington op Video CD doet je meer op dergelijke leuke details letten en laat je kleine ergernisjes vergeten, omdat je er nu al op voorbereid was. Zo krijgt de sfeer en het gevoel van het geheel een belangrijkere rol en ben je in staat er ten volle van te genieten.(JH)

Het is zover!

Op 15 maart jongstleden introduceerde Philips het CD-i Internet pakket op de Huishoudbeurs. Een paar dagen later ontvingen we op de redactie al enthousiaste e-mailtjes van kersverse Internet-gebruikers die via CD-Online hun eerste mailtje hadden verstuurd.

De redactie van CD-i Magazine kreeg ook een pakket, waarmee we natuurlijk meteen aan de slag gingen.

Léan Seuren (lean@hub.nl)

CD-i Internet

odem inpluggen, kabels aansluiten, TV en CD-ispeler aanzetten, het CD-i Internet-schijfje in de speler en surfen maar! We zetten voor jou alles nog even stapje voor stapje op papier. Het lijkt een boel, maar geloof me, dat valt erg mee.

Instellingen

Het eerste waar je mee moet beginnen is het instellen van een paar opties, wat je overigens maar één keer hoeft te doen. Onder in beeld zijn twee knoppen die je daarvoor moeten hebben: Setup en Prefs. Onder de Setup-knop vind je een menu waar je je abonneecode, je password (gehei-

me toegangscode), je e-mail-adres, het inbelnummer en je modeminstellingen kunt opgeven. Het password, de abonneecode en het e-mail-adres heb je, als je dit aangevraagd hebt, ontvangen. De redactie heeft zelf ook deze gegevens ontvangen en die gegevens vullen we dan ook in: de abonneecode is 1111111 en ons e-mail-adres is hub@cd-online.nl. Door de velden te selecteren, komen we bij een scherm terecht waarop een toetsenbord is weergegeven. Hiermee kunnen we bij elk veld de gegevens invoeren. Standaard geeft het toet-

senbord kleine letters weer. Als je straks bij het intikken van een e-mailtje hoofdletters nodig hebt, dan kun je die oproepen met de SHIFT-knop op het toetsenbord. Naast de e-mail-gegevens kun je aangeven of je password de volgende keren automatisch wordt ingevoerd (Password invoer: automatisch) of dat je elke keer als je inlogt je password opnieuw moet invoeren (Password invoer: met de hand). We kiezen zelf voor de eerste optie. En omdat het inbelpunt in Amsterdam voor ons in Haarlem tegen lokaal telefoontarief is, kiezen we dat telefoonnummer in de lijst die je te zien krijgt als je het veld In-bel nummer selecteert.

Modeminstellingen

Als laatste kiezen we *Modeminstellingen*. Op het scherm kun je bij *In-bel vorm* kiezen voor *Toon* of *Puls*. De meeste telefoontoestellen hebben een toonsignaal. Slechts hele oude toestellen maken nog gebruik van een pulssignaal. Het meest veilige is het dus om Toon te kiezen. Heel af en toe wil het nog wel eens voorkomen dat de centrale bij CD-Online niet opneemt. Om de modem niet eindeloos te laten wachten op verbinding, kun je achter het veld *Bij geen gehoor breek af na:* aanklikken na hoeveel seconden de modem bij je thuis moet ophangen.

Vergeten om uit te loggen? De instelling Verbreek de verbinding na: helpt een handje. De software op het CD-i schijfje houdt bij hoe lang er geen gebruik gemaakt wordt van de internet-verbinding (inactiviteit). Wil je dat de verbinding verbroken wordt na 5, 10, 15 of 20 minuten inactiviteit, dan kun je dat bij dit veld aangeven.

Preferencesmenu

Terua bij het beginscherm kun ie de Prefs-knop kiezen, waarmee je je persoonlijke voorkeuren kunt aangeven. ledere huisgenoot kan hier zijn eigen instellingen kwijt. Met de optie New kan een nieuwe voorkeursinstelling gemaakt worden en met Edit een instelling aangepast worden. Het symbooltje van de eend kan veranderd worden in bijvoorbeeld een lachebekje (smiley) of een teddybeer, die je met Verander naam een andere naam kunt geven. Bij Internet instellingen kun je kiezen of je achtergrondmuziek wilt (red.: waarom niet het geluid van je TV uitzetten?), of automatisch gecontroleerd moet worden of er nieuwe e-mail binnengekomen is en of je je e-mailtjes standaard wilt ondertekenen met je eigen naam, adres en dergelijke. De ondertekening kun je, als je teruggaat naar het Prefshoofdmenu, intikken door Email ondertekening te kiezen. Als voorbeeld ter ondertekening zie je -- Groeten --- staan. Blijven er nog twee voorkeursinstellingen over: Favoriete Web Sites en Email adressen. Hier kun je alvast (offline) je favoriete Internetplekken en het e-mail-adres van familie en vrienden inzetten.

Het World Wide Web op

Als je in het hoofdmenu op de disk op World Wide Web klikt, kom je in de browser terecht. Een browser is niets anders dan een softwarepakket waarmee je World Wide Web-pagina's op Internet kunt bekijken. Het eerste scherm dat je ziet is het logo van CD-Online met daaronder de tekst "Dit is de CD-Online Internet browser". Klik op

Log on om verbinding te maken. Naast de Log onknop zie je nog een aantal knoppen: Images, Add to sites, Goto, Sites en Stop. Als je straks ingelogd bent, dan haalt de browser alleen de tekst van elke Internet-pagina op. Wil je een pagina in volle glorie bewonderen, klik dan bij

de pagina die je graag met afbeeldingen zou willen zien, op de knop Images. De browser gaat dan ook de plaatjes van Internet afhalen. Heb je een interessante site gevonden waar je later nog eens terug wilt komen, dan kun je het adres opslaan met de Add to sites-knop. De lijst die je op die manier hebt aangemaakt kun je oproepen met de Sites-knop. Zo'n lijst wordt in Internet-termen ook wei een bookmark file genoemd en één enkel adres uit de bookmark file een bookmark. De knop Goto is er om zelf Internet-adressen in te tikken.

PAMELA ANDERSON

CD BOX

■ GOOD COP BAD COP

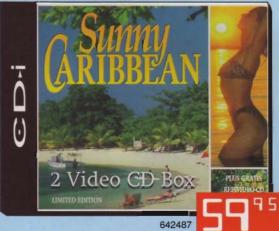
DUBBEL VIDEO CD

Pamela Anderson in een explosieve stijl tussen twee cops.

COME DIE WITH ME DUBBEL VIDEO CD

Pamela Anderson in A Mickey Spillane's Mike Hammer Mistery

FREE BONUS VIDEO CD

SUNNY CARIBBEAN

2 VIDEO CD BOX

CARAIBISCHE ANTILLEN

■ FLORIDA & CARIBBEAN (

Video CD's met reisinformatie over stranden, pretparken en machtige natuurgebieden.

Een exotische ontdekkingsreis.

Leuke plekken

Als je inlogt, kom je terecht op de Internetsite van CD-Online. Op deze site vind je een heleboel informatie over

Internet en word je verwezen naar interessante en leuke plaatsen op het Net. Zo krijg je in de rubriek 'Net op 't Net' Internet-termen uitgelegd. Ook is er een begrippenlijst op de site te vinden. In de rubriek 'Interactief' is er elke week een Mystery Guest: elke dag wordt de foto van de Mystery Guest duidelijker. Raad je de identiteit van de Mystery Guest, dan kun je een prijs winnen. Ook zit er in deze rubriek een item 'Veel Voorkomende Vragen' (VVV). In de rubriek 'Surfen vanuit je luie stoel' worden per onderwerp interessante sites weergegeven die de moeite waard zijn om te bezoeken. Als je bijvoorbeeld op het onderwerp reizen klikt, dan kun je van daaruit rechtstreeks naar het KNMI. Op de site van het KNMI vind je de actuele informatie over het weer en kun je bovendien satellietbeelden bekijken!

Zoeken op het Net

Als je niks van je gading vindt op de site van CD-Online, dan kun je op Internet ook door middel van trefwoorden naar informatie zoeken. Daarvoor zijn er speciale zoekprogramma's opgezet. Zo'n zoekprogramma wordt ook wel

met een duur woord search engine genoemd, woord dat je wel eens vaker zult tegenkomen op het Net. Een aantal bekende zoekprogramma's in dit genre zijn Webcrawler, Lycos en Yahoo. Via de rubriek Zoek & Surf op de site van CD-Online kun je rechtstreeks naar de zoekprogramma's gaan, zoals Lycos. Als je bij de site van Lycos aangekomen bent, zie je het logo van Lycos en daaronder een witte, lege balk. Zodra je op deze balk klikt, komt het toetsenbord tevoorschijn op je scherm. Stel je wilt vanavond een nieuw recept loslaten op een vriend die komt eten. Daarvoor heb je een kookboek nodig. Als je als trefwoord kookboek intikt en ie klikt, als je weer terug bent bij Lycos, op de knop Go Get It, dan krijg je een lijst terug met sites waarin het woord 'kookboek' voorkomt. We kiezen de site Amsterdam Valley - Nieuw! waarin de beschrijving 'Het Groeiende Kookboek' wordt aangekondigd. Op deze site kunnen bezoekers niet alleen recepten ophalen, maar ook zelf recepten toevoegen. Vandaar dat de site 'Het Groeiende Kookboek' wordt genoemd.

Goede lezerstip

In de vorige uitgave van CD-i Magazine berichtten we in het Internet-artikel over het nadeel dat je geen e-mailtjes of plaatjes kon opslaan. Ronald Wierema uit Groningen droeg een oplossing aan: sluit je CD-i-speler aan op een videorecorder en sla de benodigde informatie op videoband op. Op die manier kun je later de informatie nog eens nalezen zonder ingelogd te zijn. Dat lijkt ons een goede tip!

Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

Rob Smit

Patiëntenvoorlichting Anesthesie

Als je voor een operatie naar het ziekenhuis moet, zul je dat over het algemeen geen pretje vinden - zelfs al zal die operatie je waarschijnlijk van een aantal klachten afhelpen. Je weet niet hoe het er in een ziekenhuis aan toegaat en je weet al helemaal niet wat er precies gebeurt bij een operatie. Tegelijkertijd hebben artsen en verplegers het vaak zo druk dat ze niet

altijd voldoende gelegenheid hebben om patiënten individueel voor te lichten.

Het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis uit Nijmegen heeft daarom besloten om patiënten die geopereerd moeten worden met behulp van het medium CD-i te informeren over het anesthesieproces. De betreffende CD-i heet Patiëntenvoorlichting Anesthesie; de CD-i-speler is ingebouwd in een verrijdbare zuil die naast het bed van de patiënt opgesteld wordt. Deze kan de informatie vervolgens in zijn eigen tempo in zich opnemen. Het voordeel van deze werkwijze is natuurlijk dat een CD-ispeler noch ongeduldig wordt noch te kampen heeft met tijdgebrek. Ondanks dat de menselijke factor grotendeels is uitgeschakeld neemt het niveau van de informatievoorziening dus toe.

Whisky

Anesthesie is de verzamelnaam voor alle soorten verdoving die bij operaties toegepast worden, variërend van de whisky van vroeger tijden tot de geavanceerde medicamenten van nu. Die medicamenten mogen gerust als "designer drugs' aangemerkt worden; ze zijn op zo'n manier 'ontworpen' dat ze gedurende een bepaalde tijd in een bepaalde sterkte op een bepaald gedeelte van het lichaam werken. Was het vroeger nog zo dat je één of twee dagen nodig had om volledig uit een narcose bij

te komen, tegenwoordig ben je vaak al een paar uur na de operatie weer bij je positieven. Wil dat allemaal slagen dan moet je wel een vastgestelde procedure van voorbereiding, verdoving en 'afkicken' doorlopen en het is op deze (en nog veel meer) zaken dat het CD-i-programma uitgebreid ingaat.

Praktisch

Het begint met het stellen van enkele vragen om zicht te krijgen op de situatie van de patiënt: is er al een preoperatief onderzoek geweest, is de ziekenhuisopname voor één of voor meerdere dagen, heeft er al een opnamegesprek plaatsgevonden, is er al een gesprek met de anesthesioloog geweest etc. Vervolgens moet je aange-

> ven welk type anesthesie je zult krijgen: volledige anesthesie, anesthesie van het onderlichaam, anesthesie voor een oogoperatie, etc

> Beschikt het programma over deze gegevens dan volgt een uitgebreide uitleg van het betreffende type anesthesie. Niet door één of andere saaie arts die van achter zijn bureau een theoretische verhandeling zit te

houden, maar door videofilmpjes waarin patiënten, verplegers en anesthesiologen aan het woord komen, aangevuld met tekstblokjes waarin de uitleg van allerlei vaktermen is opgenomen.

De verstrekte informa-

tie is steeds kort, duidelijk en bovenal praktisch. Je komt bijvoorbeeld te weten dat de anesthesioloog over het algemeen een dag voor de operatie bij je langskomt om de beste vorm van anesthesie en de eventuele risico's met je door te nemen. Het kan echter voorkomen dat hij verhinderd is, bijvoorbeeld omdat hij bij een spoedgeval aanwezig moet zijn. In zo'n situatie wordt hij dan vervangen door een collega. Als het echt niet anders kan verschuift het gesprek naar een tijdstip vlak voor de operatie. Een tip van het programma is dan ook om het gezicht van de anesthesioloog goed in je op te nemen; in het tenue van de operatiekamer is vaak moeilijk te zien wie wie is en bij wie moet je dan met je laatste vragen terecht voordat je 'onder zeil' gaat?

Testfase

Op het moment van schrijven bevindt het programma zich in een testfase. Wat vinden patiënten, verplegers en artsen ervan? Ontbreken er dingen, zijn er verbeteringen mogelijk? Pas wanneer dergelijke vragen beantwoord zijn zal de definitieve versie het licht zien. Tegelijkertijd zal er gekeken worden of het nuttig is om voor andere specialismen iets dergelijks op te zetten.

De CD-i Patiëntenvoorlichting Anesthesie is in opdracht van het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis gerealiseerd door Harlon Communicatie, tel. 030-252.10.00.

Zoek een baan per CD-i

Uit ervaring blijkt dat scholieren in het voortgezet onderwijs, schoolverlaters en werkzoekenden er veel moeite mee hebben om, als het moment eenmaal daar is, een studie of beroep te kiezen. Een verkeerde keuze

zorgt er echter voor dat het genoten onderwijs slecht aansluit op de arbeidsmarkt. Het treurige resultaat is dat de kersverse scholier of werknemer weinig betrokken is bij wat hij

doet en zijn opleiding of beroep al snel vaarwel zegt. Dit treedt vooral op bij allochtonen èn autochtonen tot en met MBO-niveau.

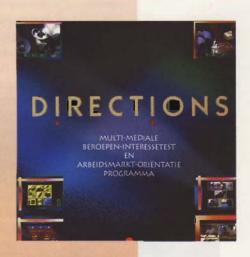
De verklaring hiervoor is dat onervaren mensen zich moeilijk een beeld kunnen vormen van wat een bepaald beroep precies inhoudt. Met andere woorden: er zitten hiaten in de testmethoden die op dit moment gebruikt worden voor de keuze van beroep of opleiding.

Om daar wat aan te doen hebben twee bedrijven, Course Care (Organisatie & Opleidingen) en de

Geldergroep (Adviseurs voor Opleiding en Beroep) de CD-i Directions ontwikkeld.

Drie hiaten

Jan Pille van Course Care weet vanuit zijn dagelijkse praktijk precies te vertellen waar die hiaten uit bestaan. "Als mensen voor een beroeps- of studiekeuze staan hebben ze zich over het algemeen nog weinig op de markt georiënteerd, waardoor de kans op een doordachte keuze gering is", aldus Pille.

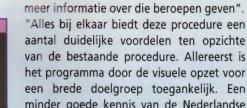
Bedrijf op Schijf

"Daarnaast is er een groep die de Nederlandse taal (nog) niet goed beheerst, wat natuurlijk een forse handicap is op het moment dat iemand over zijn toekomstige werk of studie moet beslissen. Een derde belangrijke factor is dat de beroeps- of studie-adviseur maar een beperkte tijd per cliënt tot zijn beschikking heeft. Hij kan dus nooit helemaal op de hoogte zijn van diens omstandigheden en interesses."

Visuele opzet

Maar hoe kan een CD-i die problemen oplossen als een menselijke adviseur daar al nauwelijks toe in staat is? Pille: "Directions houdt rekening met wensberoep, werkervaring, genoten opleiding, interesse en vaardigheden van degene die een studie- of beroepskeuze moet maken. Via vragen, opdrachten en een test – waarbij voortdurend keuzen gemaakt moeten worden – wordt hij met zo'n 130 beroepsbeelden geconfronteerd. Dit leidt uiteindelijk tot een aantal beroepen die bij de betreffende gebruiker lijken te passen. Met videobeelden en gesproken woord kan het programma vervolgens

een brede doelgroep toegankelijk. Een minder goede kennis van de Nederlandse taal weegt hierdoor veel minder zwaar. Een tweede voordeel is dat de gebruiker het programma zelfstandig kan doorlopen en tot op zekere hoogte ook zelf de richting kan bepalen. De sfeer waaronder de studie-of beroepskeuze plaatsvindt is daardoor tamelijk ontspannen en de kans op welslagen is groter. Tenslotte kan de beroeps- of studie-adviseur zijn cliënt op basis van de door het programma verstrekte gegevens op een efficiëntere manier verder helpen dan voorheen. Bovendien kan hij gebruik

lende beroepen."

Dat de adviseur kan voortbouwen op de resultaten van het programma vloeit voort uit het feit dat Directions van iedere

maken van de in het programma inge-

bouwde video-impressies van de verschil-

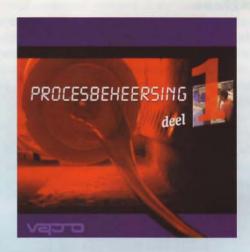
gebruiker via een printer een uitgebreid profiel kan afdrukken.

Vier kwaden

Ondanks de vele positieve eigenschappen zou het programma toch nog wel op enkele punten voor verbetering vatbaar zijn. De foto's waarmee de verschillende beroepen in het keuze-onderdeel gepresenteerd worden zijn bijvoorbeeld zo klein dat lang niet altijd goed te zien is wat er afgebeeld wordt.

In hetzelfde onderdeel moet je steeds uit vier getoonde beroepen het beroep kiezen dat het meest bij je past. Spreekt geen van de vier beroepen van een blok je aan dan adviseert het programma het 'minste van de vier kwaden' te kiezen. Wanneer zo'n situatie regelmatig optreedt blijken beroepen waar je nauwelijks interesse voor hebt echter het meest in de lijst met geschikte beroepen voor te komen, met alle kwalijke gevolgen voor de beroeps- of studiekeuze vandien!

Course Care is bereibaar onder telefoonnummer 055-355.38.80, de Geldergroep onder nummer 055-522.23.64. De technische realisatie van Directions was in handen van Eaglevision, tel. 035-683.32.00.

Procesbeheersing Deel 1

In de procesindustrie is de beheersing van het produktieproces heel belangrijk. Om goede produkten te kunnen maken, om zuinig met grondstoffen en energie om te kunnen gaan en om veilig te kunnen werken. Procesoperators en mechanisch operators zijn dan ook onmisbaar, evenals de apparatuur om het produktieproces te sturen.

VaPro

Over dit onderwerp gaat de CD-i Procesbeheersing Deel 1, die wordt uitgegeven door de Stichting Vakopleiding Procesindustrie (VaPro), een landelijk orgaan voor het beroepsonderwijs voor de proces- en laboratoriumtechniek. Deze stichting geeft boeken, readers, educatieve

software en CD-i's uit en begeleidt de uitvoering van de praktijkopleidingen op scholen en bedrijven. De VaPro is ook verantwoordelijk voor de landelijke examinering en certificering van deze opleidingen.

Meet! Regel! Bestuur!

Wat staat er nu precies op Procesbeheersing Deel 1? De CD-i bevat een inleiding tot het voor operators belangrijke vakgebied van meten, regelen en besturen. Zo wordt het werken met schema's en het aflezen van instrumenten behandeld, evenals de verschillende industriële temperatuurmeters. De stof is zowel geschikt voor beginnende operators als voor de bij- en nascholing van ervaren operators. Behalve uit de CD-i bestaat de cursus ook nog uit schriftelijk lesmateriaal.

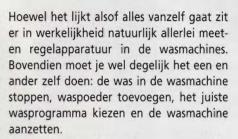
Dankzij de interactieve structuur van de CD-i kun je de stof zelfstandig en in je eigen tempo doorlopen. Denk je dat je de stof beheerst dan kun je eerst de toetsen per onderwerp doen en vervolgens de eindtoets over de hele CD-i. Op die manier kun je nagaan of je de leerstof goed hebt verwerkt.

De was? Ik wou dat-ie af was!

Om uit te leggen wat procesbeheersing inhoudt begint de CD-i met een voorbeeld uit de dagelijkse praktijk: de wasserette. Ga je daar je kleren laten wassen dan verwacht je dat de wasmachines de noodzakelijke handelingen in de goede volgorde uitvoeren en ook dat de temperatuur van het water niet te hoog of te laag is.

Een werkelijk industrieel proces, zoals het maken van papier, blijkt hier niet zo heel veel van te verschillen. Wel is de schaal veel groter, waardoor de knoppen en kleppen van de wasmachine vervangen zijn door bedieningspanelen of complete regelkamers.

Is de introductie ten einde dan produceert het programma een aantal multiple-choicevragen die je goed moet beantwoorden om verder te kunnen. Heel sympathiek is dat er telkens weer uitgelegd wordt waar-

om de keuze die je gemaakt hebt goed of fout is, hierdoor blijft de stof veel beter hangen.

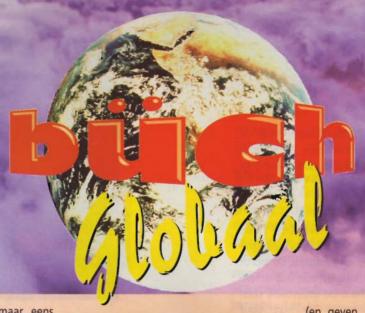

Procesbeheersing Deel 1 is een onderdeel van een serie CD-i's die de VaPro gaat uitgeven op het gebied van procesbeheersing. Die serie zal ingaan op de belangrijkste besturings- en regelstystemen voor procesoperators en mechanisch operators.

De technische realisatie van Procesbeheersing Deel I was in handen van Codim Interactive Media, tel. 040-212.97.77. De VaPro is bereikbaar onder telefoonnummer 070-320.93.88.

Bedrijf op Schijf

uderwets. Ik noem maar eens wat: van die platte batterijen met bovenop twee van die verende, messing stripjes, een autoradio met een 8-track recorder, een pick-up die met een ingenieuze grammofoonplatenlade werkte (de zogenaamde 'platenslikker'). De bandrecorder met grote spoelen, et cetera. Ik heb al deze vroeger zo uitermate nieuwerwetse dingen in bezit gehad, maar heb ze allang geleden weggedaan. Het is raar hoe snel iets ouderwets en een verleden wordt. Jarenlang heb ik zaklampen met de zojuist beschreven batterijen gebruikt en nu zou ik niet eens meer weten waar die batterijen in Nederland verkrijgbaar zijn. Maar ze zijn nog steeds te krijgen! Waarschijnlijk niet meer in Nederland maar wel in menig Derde Wereld- of ontwikkelingsland waar ik af en toe kom. Er waren een aantal landen waar je tot enkele jaren geleden al die ouderwetse spullen in gewone winkels kon kopen. Het waren eigenlijk geen Derde Wereldlanden, maar om de een of andere reden hadden die landen iets ouderwets en dan bedoel ik staten als Nieuw-Zeeland, Australië, Argentinië en Zuid-Afrika. Het waren heerlijke landen! In kantoorboekhandels kon je de meest fantastische nietmachientjes kopen, in muziekwinkels de heerlijkste platenspelers of draagbare radio's (bijvoorbeeld modellen uit de vroege jaren zestig). Ik herinner mij bezoeken aan Nieuw-Zeeland en Australië van zo'n vijftien jaar geleden als meer dan heerlijk: in platenwinkels kon je van Elvis of Roy Orbison de originele elpees (1960, 1962, oorspronkelijke hoes en gloednieuw) kopen en in radiowinkels keek ik mijn ogen uit naar prachtige draagbare dingetjes die vervaardigd waren uit zeegroen plastic en de heerlijkste fantasienamen droegen. De eerlijkheid gebiedt mij om te schrijven dat ik verouderde elektronica ook nog

Ouderwets

wel eens aantref in een achterafwinkeltje in Drente of ergens in de Verenigde Staten, maar vele jaren waren Australië en Nieuw-Zeeland toch favoriet bij mij. Helaas: het is bijna over in die landen want ze zijn daar inmiddels ook in de vaart der volkeren omhooggeschoten.

Wie schetst mijn verbazing toen ik niet zo lang geleden op het eiland Guam in een soort tijdmachine terechtkwam. Guam is een tropisch eiland in de Pacific dat je kunt beschouwen als een kolonie van de Verenigde Staten. In een aantal opzichten is het daar modern en ècht de Verenigde Staten: men was er bezig een megabioscoop te bouwen en er waren enkele computerwinkels (wel wat ouderwets) en een groot aantal goede CD-winkels. In die CD-winkels verkochten ze ook onvoorstelbare hoeveelneden laserdiscs. De laserdiscs bestaat, geloof ik, al zo'n twintig jaar, maar heeft het in Nederland nooit ècht goed gedaan. Laserdiscs gaven

(en geven, dus) speelfilms in prachtige kwaliteit weer, maar om de een of andere reden is die grote schijf (formaat ouderwetse elpee) nooit een succes geworden. Speelfilms in Nederland worden voor huis-, tuin-, of keukengebruik verkocht op VHS of CD-i. Op Guam bleek de CD-ROM weliswaar in bescheiden mate doorgedrongen, maar de CD-I bleek er nog een soort zeldzame vogel te zijn. Toch heb ik in twee winkels op Guam bij elkaar drie CD-i's aangetroffen. Graag had ik een koper gesproken die zo'n schijfje kocht, maar helaas ben ik geen CD-i-koper op Guam tegengekomen. Zou het over twee, drie jaar anders zijn op Guam? Ik sluit het niet uit. Het is heel goed mogelijk dat over een paar jaar de CD-i een rage is op Guam.

Het kan namelijk raar lopen in de wereld van de techniek en de vooruitgang. Toen ik een kleine dertig jaar geleden voor het eerst in Griekenland was, hadden ze daar iets spiksplinternieuws: platenspelers in de auto. Het werkte voor geen meter want de naald sloeg steeds over, maar het was toen in elk geval nieuw en mode. Nu heeft bijna iedereen in Griekenland een cassetterecorder in de auto. In ons land is de cassetterecorder ondertussen op zijn beurt al weer bijna hopeloos ouderwets. Bij ons is de CD-speler in de auto nu het modernste en het beste . De vraag is wanneer die hopeloos verouderd zal zijn, ik denk wel eens: voortaan bewaar ik alle apparatuur en geluids- en beelddragers die ik niet meer gebruik. Hoelang zal het duren voordat ik mijn CD-i'tjes opberg omdat ze ontzettend ouderwets en gedateerd zijn? Ik weet het niet maar het zal, denk ik, sneller gaan dan ik nu vermoed. Wie had ooit durven denken dat de muziekcassette ouderwets zou worden? Het is nu al bijna zo ver!

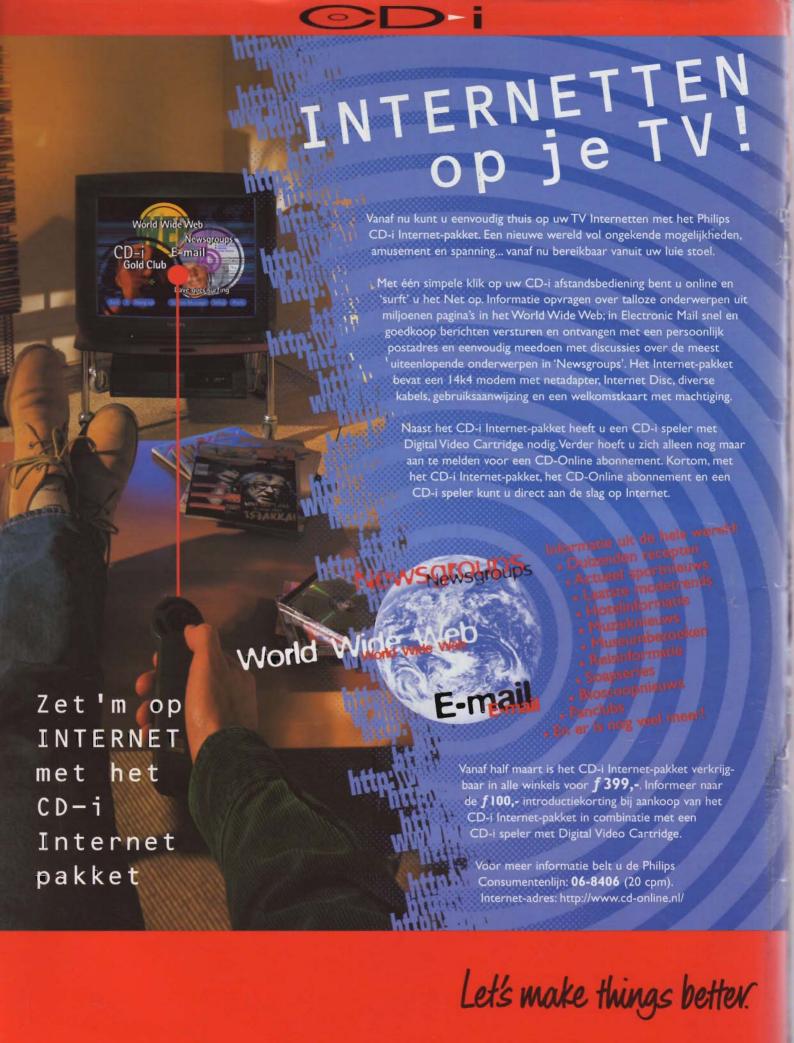
Boudewijn Büch

HI-FI TURBO DRIVE VIDEO RECORDER De Philips HiFi Turbo Drive is 's werelds snelste videorecorder. Maar er is nog meer... Studio Picture Control verbetert beelden op uw oudste banden. Direct Record zoekt zelf het kanaal op waar u naar kijkt en begint op te nemen. Alles in "full-stereo" natuurlijk. Uw Philips HiFi Turbo Drive is niet alleen 's werelds snelste videorecorder - wij denken dat ie ook 's werelds beste is. Bel voor meer informatie de Philips Consumentenlijn: 06-8406 (20 cent per minuut).

PHILIPS

PHILIPS

Philipscdi.com